

2015

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
MERKEZ BANKASI

YILLIK RAPOR

41/2001 Sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'na göre Banka'nın amacı,

“Kalkınma planları ve yıllık programlara uygun olarak, ekonomik gelişmeye yardımcı olacak biçimde para-kredi politikalarını uygulamak, bankacılık sistemini düzenlemek ve denetlemek” olup,

“Tasarruf sahiplerinin haklarını ve bankaların düzenli ve emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye sokabilecek ve ekonomide önemli zararlar doğurabilecek her türlü işlem ve uygulamaları önlemek, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak üzere gerekli karar ve tedbirleri almak ve uygulamak” ile yükümlüdür.

© KKTC Merkez Bankası, 2015

Adres

Bedreddin Demirel Caddesi,
Lefkoşa - KKTC

Yazışma Adresi

P.K. 857, Lefkoşa - KKTC

Telefon

+90 392 - 611 5000

Fax

+90 392 - 228 2131

+90 392 - 228 5240

World Wide Web Home Page

<http://www.mb.gov.ct.tr>

E-mail

ileti@kktcmerkezbankasi.org

Bu Rapor, KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun onayı ile hazırlanmış ve yayınlanmıştır.

Bu raporda yayınlanan veriler geçici verilerden derlenmiştir. Önceki raporlar ve/veya internet sitemizdeki verilerle karşılaştırıldığında farklılıklar görmek mümkün olup, kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanan bu rapordaki veriler kanıt gösterilmek suretiyle KKTC Merkez Bankası'ndan herhangi bir hak veya değişiklik talebinde bulunulamaz.

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece, ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.

A. KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
BPP	Bankalararası Para Piyasası
BT	Bilgi Teknolojileri
DPÖ	Devlet Planlama Örgütü
KKTCMB / Banka	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası
MB	Merkez Bankası
MDC	Menkul Değerler Cüzdanı
MMK	Mevduat Munzam Karşılıkları
RTGS	Gerçek Zamanlı Ödeme ve Mutabakat Sistemi
SPK	Sermaye Piyasası Kurulu
TGA	Tahsili Gecikmiş Alacaklar
THP	Tekdüzen Hesap Planı
TL / TP	Türk Lirası
TMSFİF	Tasarruf Mevduatı Sigortası ve Finansal İstikrar Fonu
TRP	Tekdüzen Raporlama Paketi
UBB	Uluslararası Bankacılık Birimleri
YP	Yabancı Para
\$ / Dolar	Amerikan Doları, ABD Doları

B. TANIMLAR

Duran Değerler	:	Menkuller + Gayrimenkuller
Döner Değerler / Likit Aktifler	:	Kasa + Altın + Menkul Değerler Cüzdanı + Bankalar Nezdindeki Mevduat + Hariçteki Muhabirler
Mevduat Munzam Karşılıkları	:	Yasal Karşılıklar

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	v
1. ORGANİZASYON VE YÖNETİM	2
1.1 Organizasyon Şeması	2
1.2 Kurumsal Yönetim	3
1.3 İdare Merkezi ve Merkez Şube	9
2. KAYNAKLAR	16
2.1 İnsan Kaynakları	16
2.2 Mali Kaynaklar	20
3. FAALİYETLER	24
3.1 Politika Araçları	24
3.2 Düzenleme Faaliyetleri	29
3.3 Gözetim	31
3.4 Denetim Faaliyetleri	33
3.5 Ödeme Sistemleri	35
3.6 Nakit Hareketleri	36
3.7 Rezerv Yönetimi	37
3.8 Hesap Verebilirlik ve İletişim	40
3.9 Avrupa Birliği Uyum Çalışmaları	42
3.10 Diğer	42
4. FİNANSAL TABLOLAR	46
4.1 Bilanço	46
4.2 Kâr-Zarar Tablosu	52
4.3 Kâr Dağılımı - 2015	54
5. DÜZENLEMELER	56
6. TABLOLAR	60

ÖNSÖZ

Geride bıraktığımız 2015 yılında küresel ekonomi sıkıntılı dönemler geçirmiş, ABD Merkez Bankası (FED) para politikasına ilişkin belirsizlikler, Çin ekonomisinin yavaşladığına dair endişeler, emtia fiyatlarında süregelen düşüş ve bunlara ilave olarak giderek zayıflayan küresel ticaret dünya ekonomisinin yıl boyunca baskı altında kalmasına neden olmuştur. Bu dönemde küresel büyümenin zayıflaması ile birlikte toplam talepteki azalışa bağlı olarak en önemli üretim girdisi olan petrolün fiyatında da sert düşüşler yaşanmıştır. En büyük emtia ithalatçısı konumunda olan Çin ekonomisindeki yavaşlama küresel büyümeyi olumsuz yönde etkileyen önemli unsurlardan biri olmuş, Çin ile güçlü ticari bağları olan ülkelerin büyüme performansları ve borçluluk oranları olumsuz yönde etkilenmiştir. 2015 yılında Türkiye ekonomisi diğer gelişmekte olan ülkeler gibi küresel ekonomik gelişmelerin etkisinde kalmış, çevre ülkelerdeki gelişmelere bağlı olarak jeopolitik riskler ciddi anlamda artmıştır.

2008 krizinden sonra para politikaları dünya gündeminin ilk sıralarına yerleşmiş, 2015 yılında başta Amerika Merkez Bankası'nın genişleme politikalarına son vermesi ve uzun aradan sonra ilk faiz artışını gerçekleştirmesi, diğer yandan Avrupa, İngiltere ve Japonya merkez bankalarının yapmış olduğu para politikası ayarlamaları ve genişleme politikaları dünya ekonomisini baskı altında tutmuştur. Yıl içerisinde Avrupa, İngiltere ve Japonya'da parasal genişlemeyi destekleyici politikalar uygulanması, ABD ile diğer gelişmiş ülkeler arasındaki para politikalarının net bir şekilde farklılaşmasına neden olmuştur. Söz konusu ayrışmanın 2016 yılında da devam edeceği ve buna bağlı olarak küresel piyasalarda tedirginliğin artacağı beklenmektedir.

Bankamız, KKTC bankacılık sektörünün uluslararası standartlardaki gelişmelere uyumlu, güvenli ve istikrarlı bir şekilde büyümesi, ülkemizin ekonomik gelişimine yardımcı olacak biçimde para-kredi politikalarının uygulanması ve mevduat sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması yönündeki çalışmalarına 2015 yılında da yoğun bir şekilde devam etmiştir. Bu çerçevede, 2006 yılından bu yana gündemimizde olan, KKTC mali sektörüne ilişkin reform çalışmalarının omurgası konumundaki Bankacılık Yasa Tasarısı Taslağı tüm paydaşların katkısı ile hazırlanmış ve bir kez daha Maliye Bakanlığımıza gönderilmiştir. Yasal düzenlemelere ilave olarak, sektörün en önemli görevlerinden biri olan kaynak akışının doğru, güvenli ve hızlı bir şekilde yapılmasına yönelik Elektronik Ödeme Sistemi (EÖS) uzun süreli ve meşakkatli uğraşlar neticesinde hayata geçirilmiştir. EÖS sayesinde artık yurt içi para transferi işlemleri hızlı, güvenli, kolay, masrafsız ve operasyonel risklerden uzak bir şekilde yapılmaktadır.

KKTC Bankacılık sektörü aktif büyüklüğü 2015 yılında da büyümeye devam etmiş ve önceki yılsonuna göre yüzde 16,7 oranında artarak 17.3 milyar TL'ye ulaşmıştır. Söz konusu büyüme ile bankacılık sektörü aktif büyüklüğünün GSYH'ye oranı yılsonu itibarıyla yüzde 186,7'ye yükselmiştir. Mevduat toplamı bir yılda yüzde 18,5 artışla 13.9 milyar TL'ye, brüt krediler yüzde 16,9 artışla

11.2 milyar TL'ye ulaşmıştır. Sektörün Sermaye Yeterlilik Standart Rasyosu (SYSR) ise yüzde 17,06 olarak gerçekleşmiştir. Yılbaşında 617 milyon TL olan tahsili gecikmiş alacaklar daha önceki yıllarda olduğu gibi maalesef artmaya devam etmiş ve 2015 sonunda 717 milyon TL'ye ulaşmıştır.

KKTC Merkez Bankası bilançosu aktif toplamı 2015 yılında yüzde 30,8 oranında artmış ve yılsonu itibarıyla 5.025 milyon TL'ye yükselmiştir. Söz konusu dönemde özkaynaklar toplamı 400 milyon TL'ye, Bankamız nezdinde tutulan yasal karşılıklar 1.144 milyon TL'ye, bankalar arası para piyasası işlemleri ise 1.235 milyon TL'ye ulaşmıştır. 2014 yılında 66,5 milyon TL olan Merkez Bankası kârı, 2015 yılında yüzde 66,2 oranında artmış ve 110,5 milyon TL seviyesine yükselmiştir.

Kurum olarak, kâr amacı gütmeksizin yasalarla verilen görevleri yerine getirmek esas gayemiz olmakla birlikte, görevlerimizi yerine getirirken Bankanın kuruluşundan bu yana en yüksek kârı elde etmiş olmanın ve Hazine'mize zor günlerinde katkıda bulunmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Bankamız yönetim anlayışının en temel unsurlarından biri olan şeffaflık ve hesap verilebilirliğinin gereği olarak hazırlanan KKTC Merkez Bankası 2015 Yılı Rapor'unun tüm paydaşlar için faydalı olmasını temenni eder, değerli Yönetim Kurulu üyelerimize ve mesai arkadaşlarıma özverili çalışmalarından ötürü teşekkür ederim.

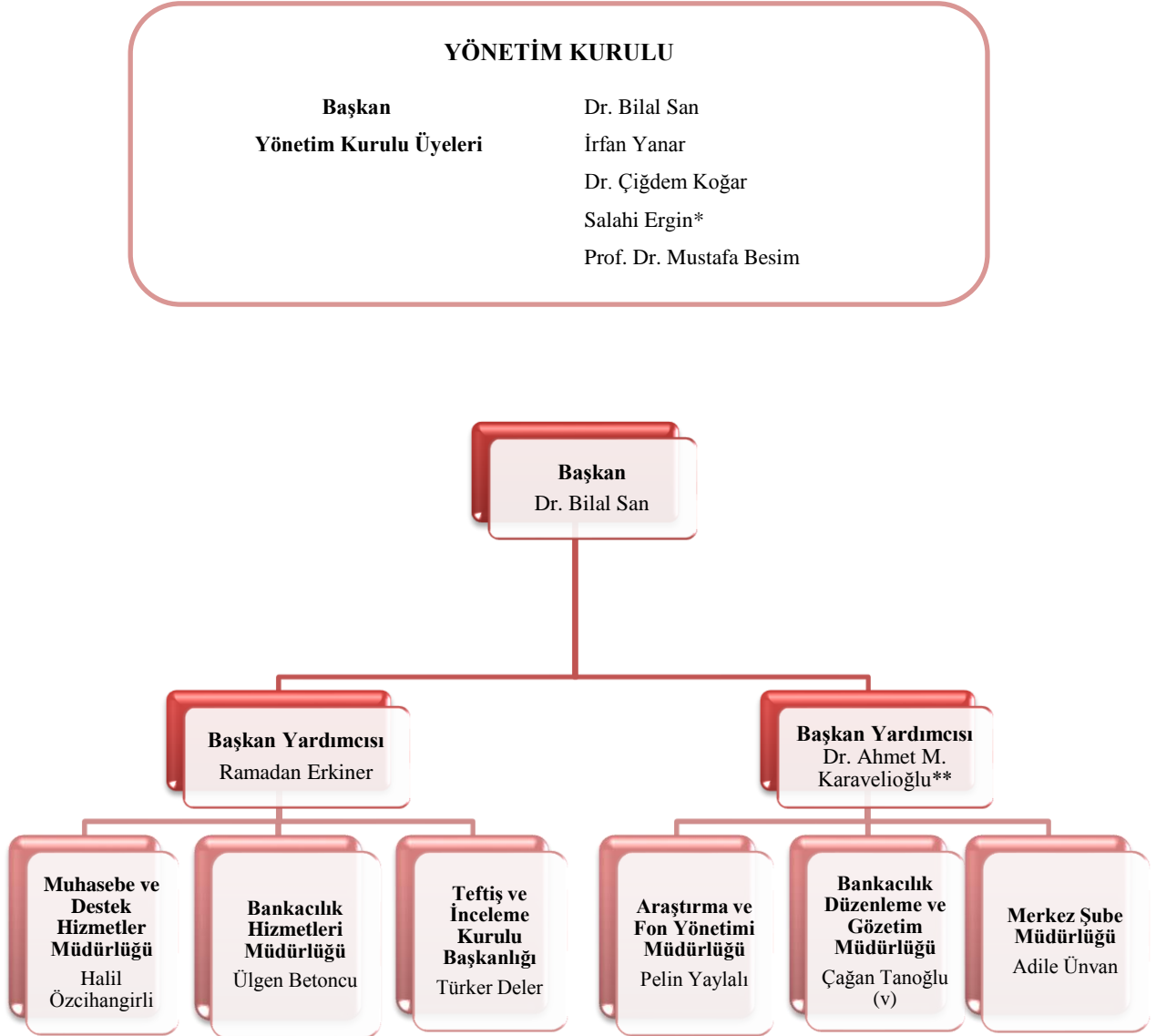
Saygılarımla,

Dr. Bilal San
Başkan

ORGANİZASYON VE YÖNETİM

1. ORGANİZASYON VE YÖNETİM

1.1 Organizasyon Şeması

* 16.09.2015 tarihinde ikinci kez Yönetim Kurulu üyeliğine atanmıştır.

** 28.10.2015 tarihinde Başkan Yardımcısı olarak atanmıştır.

KKTC Merkez Bankası'nın (Banka/Kurum) organizasyon ve yönetim yapısı, 41/2001 sayılı KKTCMB Yasası ile 57/1987 sayılı KKTCMB Teşkilat Yasası ve bu yasalara istinaden çıkarılan mevzuatla düzenlenmiştir. Bankanın Yönetim Kurulu ve Başkanlık Makamı oluşumu 41/2001 sayılı Yasa'da, organizasyon ve personel yapısı ile kadrolar 57/1987 sayılı Yasa'da belirlenmiştir. 57/1987 sayılı Yasa'nın 51 (1) (A) maddesi altında düzenlenen Merkez Bankası İdare, Teşkilat ve Hizmetleri Tebliği ile Bankaya yasayla verilen görevlerin birimler arasında dağılımı yapılmaktadır.

1.2 Kurumsal Yönetim

41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 9. maddesine göre Bankanın organları/kurumsal yönetim yapısı; Yönetim Kurulu, Başkanlık Makamı, İdare Merkezi ve Merkez Şube'den oluşmaktadır.

1.2.1 Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu, Kurumun en üst düzeydeki karar organıdır. Yönetim Kurulu üyelerinin atanmaları Bakanlar Kurulu tarafından dört yıllık süreler için yapılmaktadır. Yasa'ya göre görev süresi dolan üyelerin yeniden atanmaları mümkündür.

Yönetim Kurulu, yasa ile verilen görev ve yetkilerini kendi sorumluluğu altında bağımsız olarak yerine getirmektedir. Yönetim Kurulu, KKTCMB Başkanı ve atanan dört üyeden oluşmaktadır. Kurul, ayda en az bir kez olmak üzere, asgari üç üyenin katılımıyla toplanmakta ve en az üç üyenin aynı yöndeki oyu ile karar almaktadır. Merkez Bankası Başkan Yardımcıları ise Yönetim Kurulu toplantılarına oy hakkı olmaksızın katılabilmektedirler.

KKTCMB Başkanı, Yönetim Kurulu'nun da Başkanı olup, Başbakan tarafından Bakanlar Kurulu'nun onayıyla beş yıl için atanmaktadır. Bu süre sonunda yeniden atanması mümkündür.

KKTCMB Başkanı ve aynı zamanda Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Bilal San, Yönetim Kurulu üyeleri ise İrfan Yanar, Dr. Çiğdem Koğar, Prof. Dr. Mustafa Besim ve 16 Eylül 2015 tarihinde Bakanlar Kurulu tarafından ikinci kez bu göreve atanan Salahi Ergin'dir.

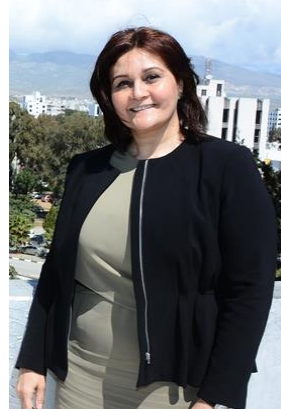
YÖNETİM KURULU ÜYELERİMİZ

Dr. Bilal San
Başkan

İrfan Yanar
Üye

Dr. Çiğdem Koğar
Üye

Salahi Ergin
Üye

Prof. Dr. Mustafa Besim
Üye

41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 5. maddesinde Bankanın, 11. maddesinde Banka Yönetim Kurulu'nun görev ve yetkileri tanımlanmıştır.

Bankanın en temel görevi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin para ve bankacılık sisteminin düzenlenmesi ve denetimi için gerekli işlemleri yapmaktır. Bunlara ilave olarak finansal sistemde istikrarı sağlayıcı, para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak da Merkez Bankası'nın görevleri arasındadır.

Merkez Bankası'nın diğer yetki ve görevleri aşağıdaki tablodadır:

❖ Mali piyasaları izlemek amacıyla bankalar ve diğer mali kuruluşlardan ve bunları düzenlemek ve denetlemekle görevli kurum ve kuruluşlardan gerekli bilgileri istemek ve istatistiki bilgi toplamak.
❖ Ekonomik koşulları göz önünde bulundurarak merkez bankaları tarafından yapılması gerekli olan işlemleri yerine getirmek.
❖ Bankalar ile kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşları denetlemek.
❖ Finansal sistemde istikrarı sağlayıcı ve para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak.
❖ Mali piyasaları izlemek ve ödeme mutabakat sistemleri kurmak, kurulmuş ve kurulacak sistemlerin kesintisiz işlemlerini ve denetimini sağlayacak düzenlemeleri yapmak, ödemeler için elektronik ortam da dahil olmak üzere kullanılacak yöntemleri ve araçları belirlemek.
❖ Para ve kredi hacmini düzenlemek.
❖ KKTC'nin uluslararası ihtiyatlarını düzenleyip yönetmek.
❖ Para ve kredi politikası konusunda Bakanlar Kurulu'nca incelenmesi istenecek hususlar hakkında görüşlerini bildirmek suretiyle Devletin mali ve ekonomik danışmanlığını yapmak.
❖ Uluslararası mali ve ekonomik ilişkilerde Devletin mali ajanlığını yapmak.
❖ Devletin bankacılığını yapmak ve mali acentesi olmak.
❖ Olağanüstü hallerde ve TMSFİF'in kaynaklarının ihtiyacı karşılamaması durumunda, belirleyeceği usul ve esaslara göre bu Fona avans vermek.
❖ Tasarruf sahiplerinin haklarını ve bankaların düzenli ve emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye sokabilecek ve ekonomide önemli zararlar doğurabilecek her türlü işlem ve uygulamaları önlemek, kredi sisteminin etkin bir şekilde çalışmasını sağlamak üzere gerekli karar ve tedbirleri almak ve uygulamak.
❖ Ülke altın ve döviz rezervlerini yönetmek.
❖ Nihai kredi mercii olarak bankalara kredi vermek.

Banka'nın bilançosuna, kâr ve zarar hesabına, bütçesine, faaliyet raporuna, taşınmaz mallarına, personeline, kredilere ve yasal karşılıklara ilişkin konuları inceleyip karara bağlamak, Bankaca yapılabilecek diğer bankacılık hizmetlerini saptamak, KKTC Bankalar Yasası uyarınca bankaların denetimi ile ilgili olarak gerekli önlemleri almak, mali bünyelerinin zayıflamasını önlemek amacıyla uyulması gereken esas ve usulleri belirlemek, uygulanacak rasyolar ve diğer oranlara dair hususları tespit etmek Yönetim Kurulu'nun yetki ve görevleri arasında bulunmaktadır.

Banka Yönetim Kurulu'nun görev ve yetkileri aşağıdaki tabloda ayrıntılı olarak verilmiştir.

❖ Bankalar Yasası uyarınca, bankaların denetimi hususunda gerekli önlemleri almak, mali bünyelerinin zayıflamasını önlemek amacıyla uymaları gereken esas ve usulleri belirlemek ve uygulanacak rasyolar ve diğer oranlarla ilgili hususları saptamak ve uygulamak ve Bankalar Yasası uyarınca belirlenen yetkiler çerçevesinde karar almak.
❖ Merkez Bankası'nın kendi işlemlerinde uygulayacağı reeskont, iskonto ve faiz oranları ile ücret ve komisyonları saptamak.
❖ Merkez Bankası plasmanları üzerinde tür ve miktar bakımından düzenleyici önlemleri almak ve genel kredi hacmi ile genel kredi hacmi içinde kredi türlerinin sektörel ve konular itibarıyla dağılımını ayarlamak.
❖ Merkez Bankası'nca açılacak kredilerin esas ve koşulları ile reeskont ve avans limitlerini saptamak.
❖ 41/2011 sayılı Yasa'nın 23. ve 24. maddelerinde yasal karşılıklar ve faiz oranları konularında belirtilen hususları saptamak.
❖ Merkez Bankası'nın bilanço, kâr ve zarar hesabını inceleyip karara bağlamak.
❖ Merkez Bankası'nın idare, teşkilat ve hizmetlerine ilişkin düzenlemeler yapmak.
❖ Merkez Bankası ihtiyacı için taşınmaz mal satın almak veya kiralamak ve Merkez Bankası'nın sahip olduğu taşınmaz malları gerektiğinde satmak.
❖ Kabul edilen hadler üstündeki tutarlara ve kıymetlere ilişkin sulh ve terkin konularında karar vermek.
❖ Merkez Bankası'nın yıllık bütçesini ve faaliyet raporunu onaylamak.
❖ Merkez Bankası personelini atamak ve Banka'yı yükümlülük altına sokacak personelin imza yetkilerini belirlemek.
❖ Merkez Bankası'nca yapılabilecek diğer bankacılık işlemlerini ve hizmetleri saptamak.
❖ Başkan tarafından tetkik ve onaya sunulacak hususlar hakkında karar almak.
❖ Kredi kartlarının isdar ve kabulüne ilişkin esas ve koşulları belirlemek.

1.2.2 Başkanlık

Başkanlık, Başkan ve Başkan Yardımcılarından oluşmakta ve Bankanın üst düzey icra makamını oluşturmaktadır.

Başkan

En yüksek icra amiri sıfatıyla Başkan, Merkez Bankası'nın yurt içi ve dışında temsil edilmesini, Merkez Bankası'nın yürütmekle mükellef olduğu yasalara uyulmasını, Yönetim Kurulu tarafından alınan kararların yürütülmesini, Bankanın sevk ve idaresini sağlamaktadır.

Dr. Bilal San
Başkan

Başkan Yardımcıları

Merkez Bankası Başkan Yardımcıları, Başbakan tarafından Bakanlar Kurulu'nun onayıyla atanmaktadır. Başkan yardımcıları, Başkan tarafından yapılacak görev bölümünde kendilerine bağlanacak birimleri gereği gibi yürütmekle mükelleftirler. Başkan'ın yokluğunda Başkan'a vekâlet etmekle görevlendirilen Başkan Yardımcısı, Başkan'ın tüm yetkilerini kullanabilmektedir.

Ramadan Erkiner
Başkan Yardımcısı

Dr. Ahmet Melih Karavelioğlu
Başkan Yardımcısı

1.3 İdare Merkezi ve Merkez Şube

Banka Yönetim Kurulu tarafından, Merkez Bankası Yasası'nın 51 (1) (A) maddesinin verdiği yetkiye istinaden çıkarılan 'Merkez Bankası İdare, Teşkilat ve Hizmetleri Tebliği', Bankaya verilmiş olan görevlerin, İdare Merkezi ile Şube arasında dağılımını, çalışanların eşgüdüm içerisinde etkin ve verimli çalışmalarını sağlamayı amaçlamaktadır. Bu çerçevede Kurum kendisine verilen görevleri, organizasyon şemasında yer alan aşağıdaki Birimler ve Şube aracılığıyla yerine getirmektedir.

Teftiş ve İnceleme Kurulu Başkanlığı

Türker Deler
Başkan

Teftiş ve İnceleme Kurulu Başkanlığı, Bankalar Yasası ve ilgili diğer yasa, tebliğ vb. mevzuatın tanıdığı yetkiler ve verdiği görevler çerçevesinde inceleme ve araştırmalarda bulunur, gerektiğinde soruşturma yapar. Merkez Bankası Yasası, Bankalar Yasası ve diğer mevzuatla Bankaya denetim görev ve yetkisi verilen konularda, birimlerin görevleriyle ilgili görüş ve önerileri de dikkate alınarak hazırlanacak dönemsel programlar çerçevesinde ya da Başkanlıkça ihtiyaç duyulduğunda, bankalar ile görev ve yetki kapsamındaki diğer kuruluşlar nezdinde teftiş ve inceleme yapar. Gerektiğinde bu kuruluşlar hakkında Bankada mevcut bilgi ve belgeler üzerinde inceleme yapmak da görevleri arasındadır.

Ayrıca, teftiş ve incelemeler neticesinde elde edilen bilgi, bulgu ve belgeleri, düzenleyecekleri kendi görüşlerini de içeren raporlarla birlikte Başkanlığa sunmakla yükümlüdür. Teftiş ve İnceleme Kurulu Başkanlığı, bir başkan ile yeterli sayıda teftiş ve inceleme elemanlarından oluşur.

Araştırma ve Fon Yönetimi Müdürlüğü

Pelin Yaylalı
Müdür

Araştırma ve Fon Yönetimi Müdürlüğü, yurt içi ve yurt dışı ekonomik ve finansal gelişmeleri takip edip raporlamakla, Merkez Bankası bilançosu ve bankacılık sektörü verileri ile ilgili tabloları hazırlayıp analiz etmekle, ekonomik ve mali konularda araştırma ve değerlendirmeler yapmakla ve bunları Başkanlığın ve Başkanlıkça uygun görülecek birimler ile diğer kişi ve kuruluşların kullanımına sunmakla görevlidir. Yurt içi ve yurt dışındaki döviz, para, altın, menkul kıymetler ve bunlara bağlı türev piyasalarda yapılan işlemlere ilaveten, yurt dışı bankalarla muhabirlik ilişkilerini yürütmektedir. Ayrıca, Yönetim Kurulu kararlarıyla belirlenen Bankaca yapılacak her türlü bankacılık işlemlerinde uygulanacak faizler, kredi limitleri, reeskont ve avans faiz oranlarına ilişkin ön çalışmaları yapmak ve alınan kararları duyurmak da görevleri arasında bulunan Müdürlük, bir müdür ve yeterli sayıda personelden oluşmaktadır.

Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü**Çağan Tanoğlu****Müdür (v)**

Bankacılık mevzuatı ile ilgili yasa önerileri, tebliğ ve diğer düzenlemeleri hazırlar. Merkez Bankası'nın denetimine ve gözetimine tabi kuruluşların uyacakları muhasebe standardı ile düzenlemek zorunda oldukları mali tablo ve raporlar ile bunların yayınlanmasına ilişkin esas ve usuller Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü'nün görevleri arasındadır. Müdürlük, ayrıca mali sistemde belirsizlik ya da güvensizlik oluşması ve fon çekilişlerinin hızlanması hallerine ilişkin ortaya çıkacak sorunları izlemek, değerlendirmek ve tespit edilecek sorunların çözümüne yönelik olarak Başkanlığa görüş bildirmekle sorumludur. Finansal kriz yönetiminin temel unsurlarını belirlemek, acil eylem planı hazırlamak, yönetime sunmak ve hazırlanan planı belirli dönemlerde test etmek de Bankacılık Düzenleme ve Gözetim Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır. Müdürlük, Uluslararası Bankacılık Birimleri (UBB) mevzuatı ile ilgili düzenlemeleri, UBB'lerin kuruluş ve faaliyet izni işlemlerini de yapmaktadır.

Bankacılık Hizmetleri Müdürlüğü**Ülgen Betoncu****Müdür**

(21.09.2015 tarihinde Bankacılık Hizmetleri Müdürlüğü'ne Müdür olarak atanmıştır.)

Bankacılık Hizmetleri Müdürlüğü, Merkez Bankası'na yapılan kredi müracaatlarını alır, kredilerin kullanılma şekli ile ilgili esas ve usullere ilişkin düzenlemeleri hazırlar. Merkez Bankası'na yapılan her türlü bankacılık işlemlerinde uygulanacak komisyon, ücret ve masraflarla ilgili çalışmaları yapar. Bankalararası takas odası işlemlerini, çek takas işlemlerinin sonuçlarını, ödeme araçları ile ilgili uluslararası düzenlemeleri ve gelişmeleri takip etmek, gerektiğinde yeni düzenlemeler hazırlamak da Bankacılık Hizmetleri Müdürlüğü'nün görevleri arasındadır. Ayrıca Risk Merkezi kanalıyla bankalar ve kredi vermek amacıyla kurulmuş diğer kuruluşların müşterilerinin risk bilgilerinin raporlanması ve ilgili kurumlara geri bildirim işlemlerinin yürütülmesinden sorumludur. Tasarruf Mevduatı Sigortası ve Finansal İstikrar Fonu Yönetim Kurulu tarafından alınan kararlar ile Fonun diğer işlemlerini yürütmek de görevleri arasında bulunan Müdürlük, bir müdür ve yeterli sayıda personelden oluşmaktadır. İç Yönetim Müdürü olarak görev yapan Ülgen Betoncu, 15 Eylül 2015 tarihli Yönetim Kurulu kararı ile Bankacılık Hizmetleri Müdürü olarak atanmıştır.

Muhasebe ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü

Halil İ. Özcihangirli
Müdür

(21.09.2015 tarihinde Muhasebe ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü'ne Müdür olarak atanmıştır.)

Muhasebe ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü bankanın hesap planını hazırlamak, muhasebe sisteminin düzenli bir şekilde işlemesi ve geliştirilmesi için gereken tedbirleri almak ve düzenlemeleri yapmakla sorumludur. İdare Merkezi ve Merkez Şube işlemlerine ilişkin muhasebe kayıtlarının tutulması, Bankanın bilançosunun, gelir tablosunun, envanter cetvellerinin ve diğer vaziyetlerinin hazırlanması; Banka ihtiyacı mal ve hizmetlerin alım satımı ile ihale, haberleşme, arşiv, güvenlik, iç hizmet işlerinin yürütülmesi ve gerekli düzenlemelerin yapılması; personelin maaş, ücret ve özlük haklarına ilişkin ödeme ve tahsilat işlemleri de bu müdürlüğün görevleri arasındadır. Bunlara ilave olarak, bilgi ve iletişim sistemleri alanındaki teknolojik gelişmelerin takibi, bilişim sistemleri için uygun donanım, yazılım, iletişim sistemleri ve diğer unsurların temini, kurulumu, işletimi ve bakımı, banka hizmetlerine ilişkin uygulama yazılım projelerinin planlanması ve gerçekleştirilmesi, bilgi güvenliği politikalarını oluşturulması ve uygulanması da yine Muhasebe ve Destek Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır. Müdürlük, bir müdür ve yeterli sayıda personelden oluşmaktadır. Merkez Şube Müdür Vekili olarak görev yapan Halil İ. Özcihangirli, 15 Eylül 2015 tarihli Yönetim Kurulu kararı ile Muhasebe ve Destek Hizmetleri Müdürü olarak atanmıştır.

Merkez Şube Müdürlüğü**Adile Ünvan****Müdür**

(21.09.2015 tarihinde Merkez Şube Müdürlüğü'ne Müdür olarak atanmıştır.)

Merkez Şube Müdürlüğü, Banka mevzuatı ile Başkanlık ve birimler tarafından verilecek talimatlar doğrultusunda kredi, kambiyo, cari hesap, takas, ve vezne işlemlerini yürütmektedir. Merkez Şube Müdürlüğü bir müdür, bir müdür yardımcısı ile yeterli sayıda personelden oluşmaktadır. Bankacılık Hizmetleri Müdürü olarak görev yapan Adile Ünvan, Yönetim Kurulu'nun 15 Eylül 2015 tarihli kararı ile Merkez Şube Müdürü olarak atanmıştır.

KAYNAKLAR

2. KAYNAKLAR

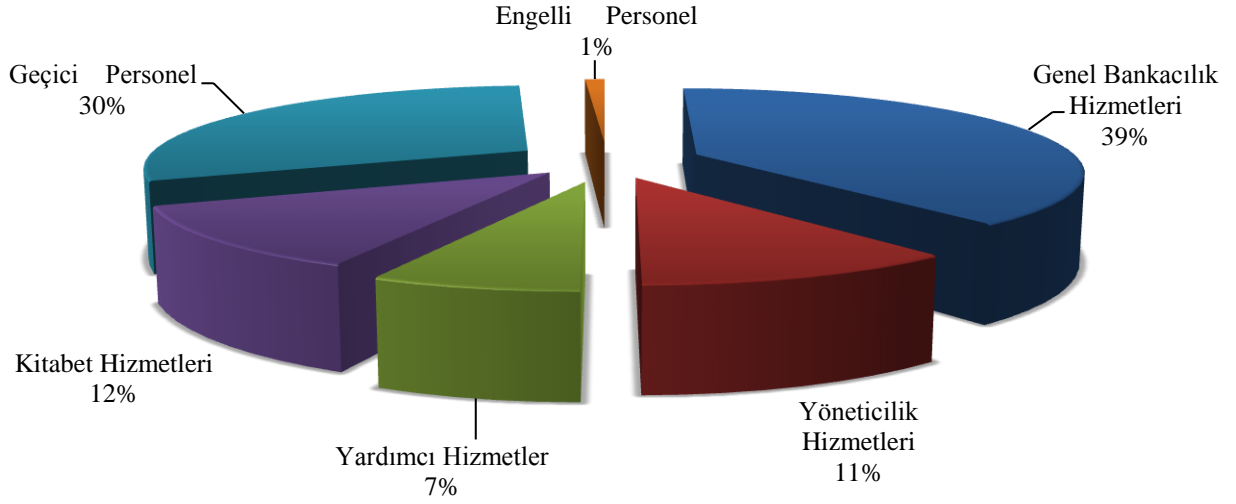
2.1 İnsan Kaynakları

KKTC Merkez Bankası personelinin hak ve yükümlülükleri, KKTC Cumhuriyet Meclisi'nin 16 Temmuz 1987 tarihli birleşiminde kabul olunan 57/1987 sayılı KKTC Merkez Bankası Teşkilât Yasası ile düzenlenmiştir. Buna göre, KKTC Merkez Bankası'nın faaliyetleri, İdare Merkezi ve Merkez Şube'de istihdam edilen yöneticilik, genel hizmetler ile bedeni hizmetleri gerektiren yardımcı hizmetler sınıflarına atanan sürekli ve geçici personel tarafından yürütülmektedir.

2.1.1 Kadro ve Personel Durumu

Banka personelinin yürütmekle yükümlü oldukları hizmetlerin gerektirdiği asıl ve sürekli görevleri yerine getirecek kadro sayısı, KKTC Merkez Bankası Teşkilat Yasası ekindeki birinci cetvelde belirtilmektedir. Diğer taraftan Bankanın görevlerinin yerine getirilmesi ve hizmetlerinin aksamaması için gerekli görülen durumlarda geçici personel de istihdam edilmiştir. En son 2013 yılında yapılan sınavlarla 2 adet geçici personel alımı yapılmıştır. Bankanın Teşkilat Yasası'nda toplam kadrolu personel sayısı 101 olarak belirlenmiştir. 2015 yılı faaliyet dönemi sonu itibarıyla, kadrolu statüde görev yapan personel sayısı 63'dür. Kadrolu personel sayısına 27 kişilik geçici personel ile engelli personel istihdamı yasası çerçevesinde istihdam edilen 1 personel ilave edildiği zaman Bankanın toplam personel sayısı 91 kişiye ulaşmaktadır. 2015 yılı faaliyet dönemi içinde Bankadan emekli olan üç adet personel bulunmaktadır.

Merkez Bankası personelinin hizmet gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; 2015 yılsonu itibarıyla, Banka'nın 91 personelinin yüzde 11'i yöneticilik hizmetleri sınıfında, yüzde 39'u genel bankacılık hizmetleri sınıfında, yüzde 12'si kitabet hizmetleri sınıfında, yüzde 7'si yardımcı hizmetler sınıfında, yüzde 30'u geçici personel ve yüzde 1'i 64/1993 sayılı yasa altında istihdam edilen personel olarak görev yapmaktadır.

Grafik 2.1 Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Yüzde Dağılımı

Kaynak: KKTCMB

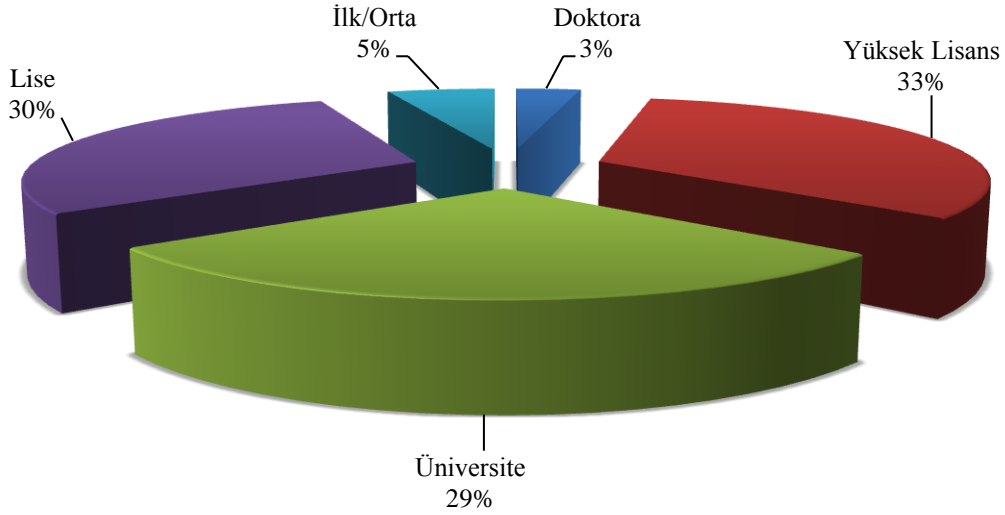
Personelin eğitim düzeylerine göre dağılımı incelendiğinde; 2015 yılsonu itibarıyla, toplam 91 personelin 3'ü doktora, 30'u yüksek lisans, 26'sı ise lisans derecesine sahiptir. Geriye kalan personelin 27'si lise, 5'i ilkokul/ortaokul mezunudur.

Doktora yapmış olanlar yöneticilik hizmetleri sınıfında görev ifa etmektedirler. Yüksek lisans eğitim düzeyindeki 30 personelin 3'ü yöneticilik, 9'u genel bankacılık hizmetleri, 1'i de kitabet hizmetleri sınıfındaki elemanlardan oluşurken 17'si geçici personel olarak görev yapmaktadır. Üniversite diploması sahibi 26 personelin 4'ü yöneticilik, 7'si genel bankacılık hizmetleri, 6'sı kitabet sınıfında ve 9'u ise geçici personel olarak çalışmaktadır. Lise mezunu 27 personelin 20'si genel bankacılık hizmetleri, 4'ü kitabet hizmetleri, 2'si yardımcı hizmetler sınıfında görev ifa etmekte, 1 personel ise 64/1993 sayılı *Engellileri Koruma, Rehabilitasyon ve İstihdam Yasası* çerçevesinde istihdam edilmiş olup engelli personel olarak hizmet vermektedir. Toplam 5 ilköğretim ve ortaokul mezunu yardımcı hizmetler sınıfında görev yapmakta, 1 ilkokul mezunu ise geçici personel olarak çalışmaktadır.

2015 yılsonu itibarıyla, personelin eğitim düzeyine göre dağılımının toplam içindeki yüzde payları incelendiğinde; doktoralı personel sayısının toplam içindeki payı yüzde 3, yüksek lisanslı personel

sayısının payı yüzde 33, üniversite mezunu personelin payı yüzde 29, lise mezunu payı yüzde 30, ilk ve ortaokul mezunu ise yüzde 5'tir.

Grafik 2.2 Personelin Eğitim Düzeyine Göre Yüzde Dağılımı

Kaynak: KKTOMB

2.1.2 Eğitim Faaliyetleri

2015 yılı içerisinde eğitim faaliyetleri kapsamında, Banka personelinin bilgi ve becerilerinin artırılması, meslekteki gelişmelerin izlenmesi amacıyla kurs ve seminerlere katılımları sağlanmıştır.

2014 yılında yurt içi eğitim programlarına katılan personel sayısı 30 iken, 2015 yılında bu sayı 19 olmuştur. 2014 yılında 14 olan yurt dışı eğitim programlarına katılan personel sayısı 2015 yılında 21'e yükselmiştir. 2015 yılında eğitim faaliyetleri kapsamında, yurt dışı eğitim programlarına yöneticilik hizmetlerinden 4, genel bankacılık hizmetlerinden 5, kitabet hizmetlerinden 1 ve geçici personelden 11 kişi iştirak etmiştir. Yurt içi eğitimlere ise; 1'i yöneticilik, 6'sı genel bankacılık hizmetleri sınıfından; 12'si geçici statüde çalışanlardan olmak üzere toplam 19 personel yararlanmıştır.

Tablo 2.1

Eğitim Programlarına Katılan Personel Sayısı

	Yurt İçi		Yurt Dışı	
	2014	2015	2014	2015
Yöneticilik Hizmetleri Sınıfı	2	1	4	4
Genel Bankacılık Hizmetler Sınıfı	7	6	3	5
Kitabet Hizmetleri Sınıfı	-	-	-	1
Yardımcı Hizmetler Sınıfı	-	-	-	-
Geçici Personel	21	12	7	11
Toplam	30	19	14	21

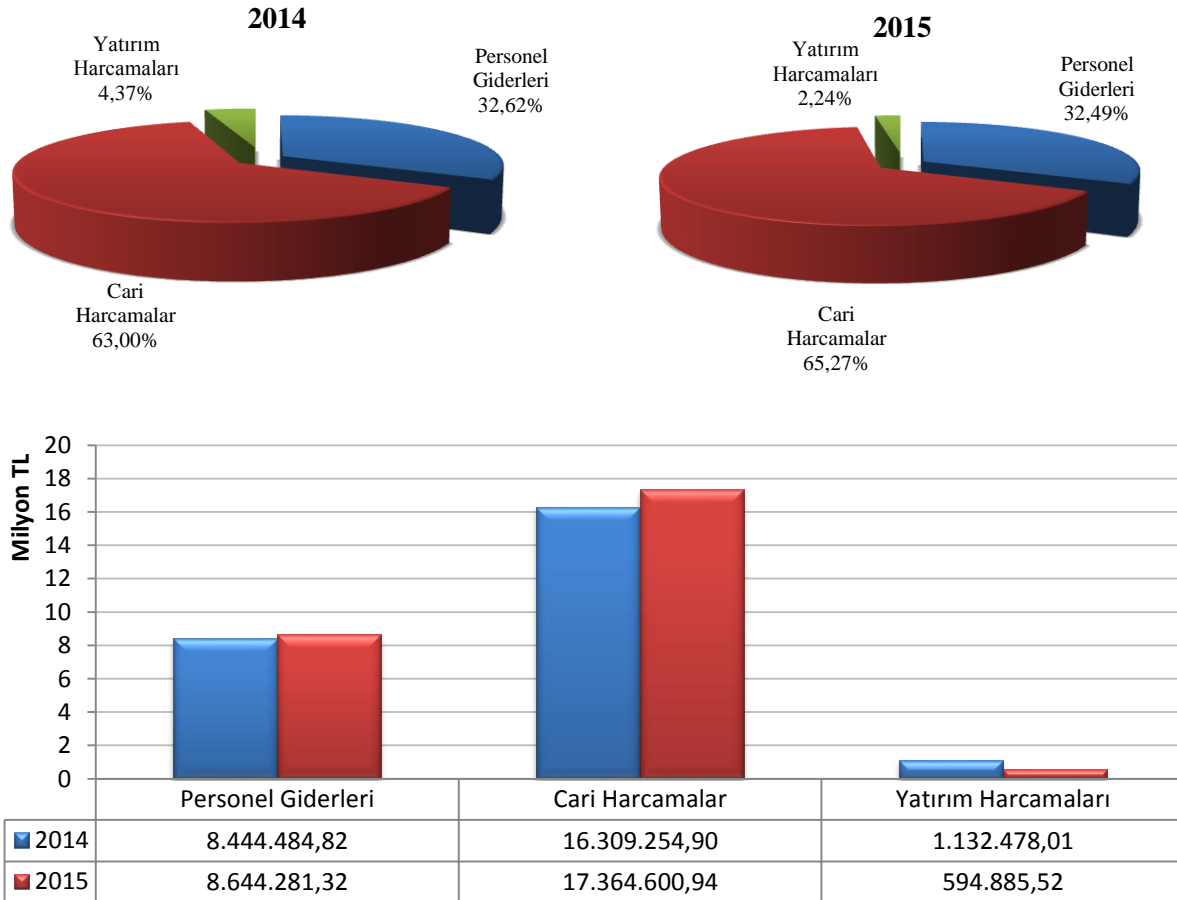
Kaynak: KKTCMB

2.2 Mali Kaynaklar

KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu, 2015 Mali yılında bütçe harcama cetvellerinde saptanan hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesi için 18 Aralık 2014 tarihli ve 893 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile Bankamız 2015 Mali Yılı Bütçesi'ni onaylamıştır. Grafik 2.3'te de görüleceği üzere, Bankamız konsolide bütçe harcamaları, cari harcamalar, personel giderleri ve yatırım harcamalarından oluşan üç ayrı başlık altında sınıflandırılmıştır.

2014 yılında Bankamız bütçesinin yüzde 63'ü (16,3 milyon TL) cari harcamalara, yüzde 33'ü (8,4 milyon TL) personel giderlerine ve yüzde 4'ü (1,1 milyon TL) ise yatırım harcamalarına kullanılmıştır. 2015 yılında ise bütçe harcamalarının yüzde 65'i (17,4 milyon TL) cari harcamalara, yüzde 33'ü (8,6 milyon TL) personel giderlerine ve yüzde 2'si (595 bin TL) yatırım harcamalarına aittir.

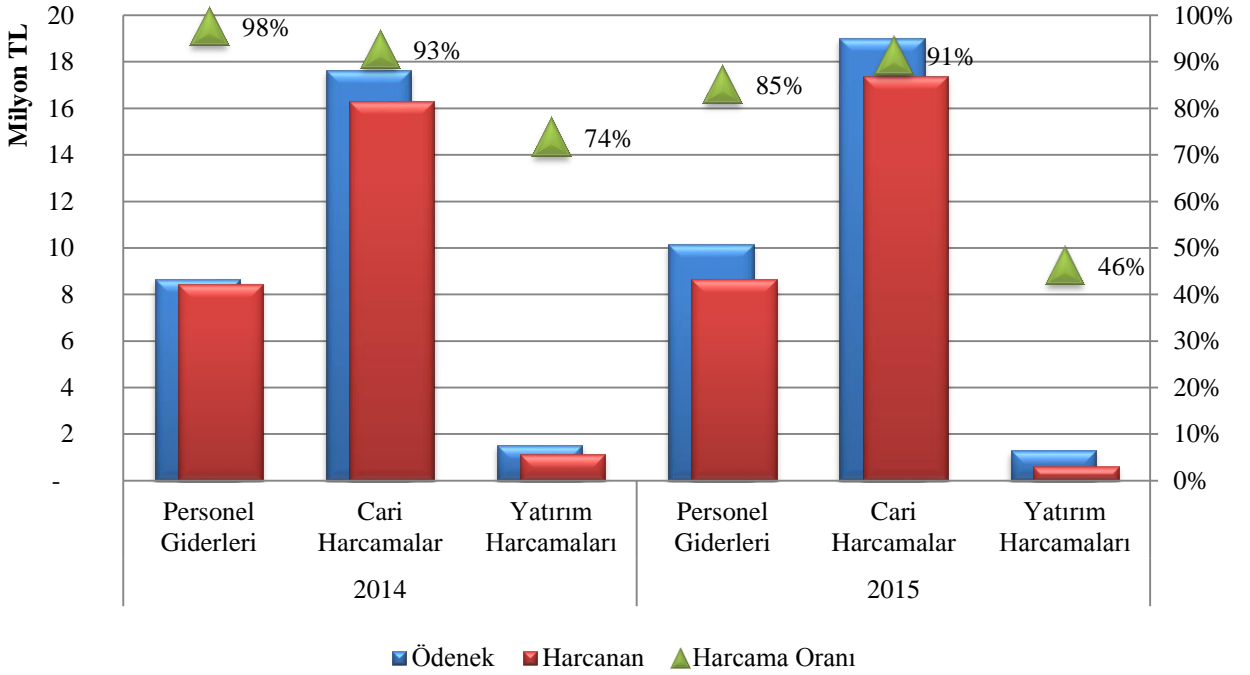
Grafik 2.3 Konsolide Bütçe Harcamaları

Kaynak: KKTOMB

Bankamız 2014 ve 2015 yıllarına ait bütçe uygulama sonuçları, cari harcamalar, personel giderleri ve yatırım harcamalarından oluşan üç ayrı başlık altında incelenmiştir. Aşağıdaki grafikte de görüldüğü üzere, 2014 yılında personel giderleri için ayrılan ödeneklerin harcama oranı yüzde 98 iken, cari harcamalarda bu oran yüzde 93, yatırım harcamalarında ise yüzde 74 olarak gerçekleşmiştir. Bankamız, 2014 Mali Yılı Bütçesi'nde toplam harcama oranı yüzde 93 seviyesinde idi. 2015 yılı bütçe harcama oranlarına baktığımızda ise, personel giderleri kaleminde yüzde 85, cari harcamalarda yüzde 91 ve yatırım harcamalarında yüzde 46 oranlarında harcama yapılmıştır. KKTC Merkez Bankası 2015 Mali Yılı Bütçesi'nde toplam harcama oranı yüzde 87 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 2.4 Bütçe Uygulama Sonuçları

FAALİYETLER

3. FAALİYETLER

23 Kasım 2001 tarih ve 122 sayılı Resmi Gazete de yayınlanarak yürürlüğe giren 41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın ilgili hükümleri çerçevesinde yürütülen 2015 yılına dair faaliyetler raporun bu bölümü içerisinde özetlenmiştir.

3.1 Politika Araçları

KKTCMB Yasası'nın 4. maddesinde belirtildiği üzere, Bankanın temel amacı; kalkınma planları ve yıllık programlara uygun olarak, ekonomik gelişmeye yardımcı olacak biçimde para-kredi politikalarını uygulamak, bankacılık sistemini düzenlemek ve denetlemektir.

Söz konusu temel amaç doğrultusunda, Bankanın para-kredi politikaları ile ilgili yetki ve görevleri Yasa'nın 5. maddesinde, Banka Yönetim Kurulu'nun yetki ve görevleri ise 11. maddesinde düzenlenmiştir. Bu konularla ilgili politikalar 22, 23 ve 24. maddelerde, işlem ve uygulamalar ise 31, 32, 33, 34, 35. maddeler ile geçici 2, 3, 4, 5 ve 7. maddelerde açıkça belirtilmiştir. Ayrıca Banka, Yasa'da mevcut bu maddelere istinaden mevzuatın kendisine verdiği görev ve yetkilere dayanarak krediler, yasal karşılıklar, faiz oranları, reeskont işlemleri, Merkez Bankası senetleri, ödeme sistemleri, bankalararası para piyasası konularında gerekli düzenlemeleri yapmakta ve tedbirleri almaktadır.

KKTCMB konuya dair faaliyetlerini bu yasal altyapı çerçevesinde belirlemekte ve yürütmektedir.

Para Politikası Araçları

Bilindiği gibi para politikası araçları doğrudan ve dolaylı olmak üzere iki kısma ayrılmaktadır. KKTCMB para politikası aracı olarak genellikle reeskont penceresi (kredi) işlemleri, yasal karşılık oranları ile disponibilitate uygulamasından oluşan dolaylı araçları kullanmaktadır. Bunun yanında 2009 yılından itibaren BPP oluşturularak dört para cinsinde bankacılık sektörünün günlük likiditeye ulaşması ve fazla likiditenin plase edilmesi olanağı sağlanmıştır, 2014 yılından itibaren ihracına başlanan Merkez Bankası senetleri ile sektöre likit kaynaklarını değerlendirebileceği bir para politikası aracı sunulmuştur.

Dolaylı Politika Araçları:

a. Reeskont Penceresi (Kredi) İşlemleri

KKTCMB Yasası'nın 31. maddesi kısa vadeli senet ve vesikaların reeskonta ve avansa kabulüne ilişkin Merkez Bankası yetkilerini düzenlemektedir. Buna göre Banka;

- ❖ Vadelerinin bitimine en çok dokuz ay kalmak koşuluyla turizm, eğitim, sanayi, maden ve tarım işleriyle uğraşan gerçek veya tüzel kişilerin bankalara tevdi edilecek ticari senetlerini,
- ❖ Vadelerinin bitimine en çok dört ay kalmak koşuluyla diğer kişilerin bankalar tarafından tevdi edilecek ticari senet ve vesikalarını,
- ❖ Küçük sanat erbabı ve kooperatiflerin kredi gereksinimlerini karşılamak üzere bankalar tarafından vadelerine en çok dokuz ay kalmış olmak koşuluyla tevdi olunacak senetlerini, reeskonta kabul etmektedir.

Bu bağlamda Bankamızın Türk Lirası ve yabancı para reeskont kredi faiz oranları aşağıdaki tabloda görülmektedir. 02.03.2009'dan itibaren döviz cinsi reeskont kredi faiz oranları yüzde 4 olarak belirlenmiş ve değişikliğe uğramamıştır. 2015 yılsonuna göre Türk Lirası reeskont faiz oranları yüzde 7 - 11 aralığındadır. Bu oranlar 01.06.2013 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Buna göre, Türk Lirası ticari reeskont kredi faiz oranı yüzde 11, sanayi, ihracat, turizm, eğitim ve tarım sektörleri ile küçük esnafa kullandırılan reeskont kredisi faiz oranı yüzde 7'dir. Uygulanmakta olan yabancı para reeskont kredi faiz oranları (ticari, sanayi, ihracat, turizm, eğitim, tarım) yüzde 4'dür. Döviz mukabili avans faiz oranı TL'de yüzde 7, YP'de ise yüzde 4 olarak uygulanmaktadır.

Tablo 3.1

Reeskont Faiz Oranları

	TL	USD	EURO	GBP
Ticari	11,0	4,0	4,0	4,0
Sanayi	7,0	4,0	4,0	4,0
İhracat	7,0	4,0	4,0	4,0
Turizm	7,0	4,0	4,0	4,0
Eğitim	7,0	4,0	4,0	4,0
Tarım	7,0	-	-	-
Küçük Esnaf	7,0	-	-	-
Döviz Mukabili Avans	7,0	4,0	4,0	4,0

Kaynak: KKTCMB

b. Disponibilite ve Yasal Karşılık Uygulamaları

41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 23 (1) maddesi gereğince, bankaların tesis etmeleri gereken genel disponibiliteye ilişkin esas ve usuller ile ticari bankaların taahhütlerine karşılık bulundurmaları gereken genel disponibilitenin en düşük oranı Bankamızca çıkarılan tebliğle belirlenmektedir. Aynı şekilde bankaların ve Merkez Bankası tarafından uygun görülecek diğer mali kuruluşların yükümlülükleri esas alınarak hesaplanacak ve Banka nezdinde açılacak bir hesapta nakden tesis edilecek olan yasal karşılığın oranı da Merkez Bankası tarafından saptanmaktadır.

Genel Disponibilite Tebliği'ne göre, bankaların taahhütlerine karşılık bulundurmaları gereken asgari oran yüzde 10'dur. Ancak bankalar, yurt dışındaki bankalarda bulundurdukları paraların ve yurt dışından satın aldıkları menkul kıymetlerin toplamının özkaynaklarını aşması halinde, kademeli şekilde farklı oranlarda disponibilite tutmakla yükümlüdürler.

Tablo 3.2

Disponibilite Oranları

Yurt dışındaki bankalarda bulundurulan paralar + yurt dışından satın alınan menkul kıymetlerin toplam miktarı,	Özkaynaklarının 1 katını aşması halinde	12 %
	2 katını aşması halinde	14 %
	3 katını aşması halinde	16 %
	4 katını aşması halinde	18 %
	5 katını aşması halinde	20 %

Kaynak: KKTCMB

KKTCMB, 41/2001 sayılı Yasa'nın 23. maddesi uyarınca, yasal karşılığa tabi yükümlülükler ve yasal karşılığın yatırılma zamanı ile gerektiğinde ödenecek faiz dahil olmak üzere uygulama esas ve şartlarını da belirlemektedir. Yönetim Kurulu, yabancı para yasal karşılık oranlarını 30.01.2014 tarih ve 872 sayılı kararı ile 28.02.2014 tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde değiştirmiştir. Buna göre, halen yürürlükte olan yasal karşılık oranları aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 3.3

Yasal Karşılık Oranları

	TP	YP	Kıymetli Maden
Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (üç ay dahil)	8,0	8,0	0
Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dahil)	7,0	7,0	0
Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dahil)	6,0	6,0	0
Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	5,0	5,0	0
Mevduat hariç Türk Parası diğer yükümlülüklerde	8,0	8,0	0

Kaynak: KKTCMB

KKTC’de faaliyet gösteren bankaların Merkez Bankası nezdindeki toplam yasal karşılık bakiyeleri tablo 3.4’de gösterilmektedir.

Tablo 3.4

Yasal Karşılık Bakiyeleri

	Aralık 2014	Aralık 2015
TL	532.525.648.-	583.627.835
USD	34.536.203.-	40.198.427.-
EURO	32.839.431.-	40.007.131.-
GBP	69.447.659.-	73.437.951.-
Toplam TL Karşılık	954.982.524.-	1.143.470.037.-

Kaynak: KKTCMB

Doğrudan Politika Araçları:

Bankamız, bankaların kısa vadeli likidite ihtiyaçlarının karşılanması, likidite fazlalığının sterilize edilmesi ve aktif kârlılığını artırması amacıyla;

- ❖ Merkez Bankası senedi ihracı
- ❖ Bankalararası Para Piyasası enstrümanlarını kullanmaktadır.

a. Merkez Bankası Senetleri

41/2001 sayılı Merkez Bankası Yasası'nın 5(1)B, Ç bentleri ve 35(6) fıkrası çerçevesinde Merkez Bankası'na verilen yetkiler doğrultusunda, bankacılık sektöründe oluşan dönemsel likidite fazlalıklarının giderilmesine, ekonominin genel likiditesinin etkin bir şekilde düzenlenmesine katkı sağlamak ve finansal piyasaların derinliğini artırmak Merkez Bankasının görevleri arasındadır. Bankamız ilk senet ihracını 13 Ekim 2014 tarihinde gerçekleştirmiştir. 2015 yılı içerisinde 19 adet Türk Lirası, 3 adet ABD doları, 3 adet Avro ve 3 adet Sterlin olmak üzere toplam 28 adet senet ihracı ihalesi düzenlemiştir.

31 Aralık 2015 itibarıyla vadesi dolmamış senetlerin toplamları aşağıdadır:

Tablo 3.5

Vade	TL	USD	EURO	STG
1 Ay	225.000.000.-	-	-	-
3 Ay	17.000.000.-	15.000.000.-	27.000.000.-	59.500.000.-

Kaynak: KKTCMB

b. Bankalararası Para Piyasası

2009 yılında bankaların likidite ihtiyacının karşılanması ya da likidite fazlalığının sterilize edilmesi amacıyla oluşturulmuştur. Bankalar piyasadan, aktif büyüklüklerine göre tahsis edilen borç alabilme limitleri dahilinde öngörülen teminatları sağlamak suretiyle borçlanabilmektedirler.

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla vadesi henüz dolmamış işlemlerin toplamları aşağıdadır:

Tablo 3.6

Vade	TL	USD	EURO	STG
Gecelik	101.000.000.-	49.500.000.-	13.000.000.-	79.000.000.-
1 Haftalık	5.000.000.-			
1 Ay	116.000.000.-	-	-	-

Kaynak: KKTCMB

3.2 Düzenleme Faaliyetleri

KKTC Merkez Bankası, mevzuatın kendisine verdiği yetki ve görevleri yerine getirmek maksadıyla düzenlemeler yapmaya, bunlara uygun hareket edilip edilmediğini takip etmeye ve bankacılık sektörü ile ilgili talep ettiği ve bankalarca gönderilen bilgilerin yasal mevzuata uygunluğu ile bankaların bünyesi hakkında denetleme görev ve yetkisine sahiptir. Yasal düzenlemeler, düzenleme taslakları ve diğer tali hususlarla ilgili 2015 yılı içerisinde, gözetim ve denetim sonuçları ile uluslararası uygulamalar dikkate alınarak çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

KKTCMB'nin düzenleme ve gözetim görevleri kapsamında 2015 yılında gerçekleştirmiş olduğu faaliyetler, aşağıdaki ilgili başlıklar altında ayrıntılı olarak sunulmaktadır.

Düzenlemeler

a. Bankaların Birleşme ve Devir Tebliği

25 Ocak 2002 tarih ve 10 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “*Bankaların Birleşme ve Devir Tebliği*” kaldırılmış, yerine 09 Nisan 2015 tarih ve 56 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan aynı isimli tebliğ yürürlüğe konulmuştur. Söz konusu yeni tebliğ ile birleşme ve devir süreçlerinin netleştirilmesi ve ölçek ekonomileri etkisiyle maliyetlerin azaltılıp, verimliliğin artırılmasını teminen birleşme ve devir işlemlerinin teşvik edilmesi amaçlanmıştır.

b. Sızma Testleri Genelgesi

Sızma Testleri Genelgesi, 18 Aralık 2014 tarihinde değişikliğe uğrayan “*Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği'nin*” 11. maddesinin (3). fıkrası (E) bendi (a) alt bendi uyarınca düzenlenip Bankamız Yönetim Kurulu'nun 30 Mart 2015 tarih ve 902 sayılı kararı ile yürürlüğe girmiştir. 2015/01 nolu Genelge ile yapılması zorunlu hale getirilen Sızma Testinin amacı, bankaların bilgi sistemlerine yetkisiz erişim sağlanmasına veya hassas bilgilere ulaşılmasına neden olabilecek güvenlik açıklarının istismar edilmeden önce tespit edilmesi ve düzeltilmesidir.

c. *Bilgi Güvenliği Politikası Genelgesi*

Bilgi Güvenliği Politikası Genelgesi, 18 Aralık 2014 tarihinde değişikliğe uğrayan “*Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği’nin*” 11. maddesinin (3). fıkrası (E) bendi (b) alt bendi uyarınca düzenlenip Bankamız Yönetim Kurulu’nun 30 Mart 2015 tarih ve 902 sayılı kararı ile yürürlüğe girmiştir. 2015/02 nolu bu Genelge ile, ISO/IEC_27001 standardına uygun olarak bankaların Bilgi Güvenliği Politikası oluşturması ve bu politikanın uygulanması zorunlu hale getirilmiştir.

Düzenleme Taslakları

a. *Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bankacılık Yasa Tasarısı Taslağı*

Yeni “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bankacılık Yasa Tasarısı Taslağı”, Bankamız tarafından 2015 yılı Ocak ayında Maliye Bakanlığı’na gönderilmesinin ardından, Maliye Bakanlığı tarafından Merkezi Mevzuat Dairesi’ne gönderilmiştir. Dairenin yaptığı teknik düzeltme ve düzenlemeleri içeren görüşleri, Maliye Bakanlığı tarafından 2 Aralık 2015 tarihinde Bankamıza ulaştırılmıştır. Bankamız hukukçularının görüşleri alınıp gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra, *Bankacılık Yasa Tasarısı Taslağı* tekrardan Maliye Bakanlığı’na gönderilmiştir. Yeni Taslak, Basel III ile Avrupa Birliği’nin uyguladığı 36/2013, 575/2013 (CRD IV ile CRR) direktifleri ile uyumlaştırılmıştır.

Yeni Yasa Tasarısı’nın getirdiği belli başlı yeniliklerden bazıları aşağıda sıralanmaktadır:

- Asgari özkaynak rakamının 5.000.000 Euro olması,
- Gerek pay edinim gerekse de devirlerde Merkez Bankası iznine gelme eşiklerine yüzde 10 yanında, yüzde 20, yüzde 30 ve yüzde 50 eşiklerinin de eklenmesi,
- Müşteri hakları ile ilgili bazı düzenleme yetkilerinin Merkez Bankası’na verilmesi,
- Risk üstlenilmesi açısından mevduat sınırının tamamen kaldırılarak, özkaynak sınırlarının kullanılması,
- Solo bazda banka denetiminden, konsolide bazda gözetim ve denetime geçilmesi,
- Bağımsız denetim kuruluşlarının görev alanına bilgi işlem denetiminin de dahil edilmesi,
- Destek hizmeti verecek kuruluşlar ile ilgili yetki verilmesi ve düzenlenmesi,
- Merkez Bankası tarafından denetlenmek üzere Varlık Yönetim Şirketleri’nin kurulması,
- İdari para cezalarının yaptırımlara eklenmesi.
- Katılım bankası kavramının bankacılık lisanslamasına girmesi,

b. Finansal Kiralama, Faktoring ve Finans Şirketleri Yasa Tasarısı

45/2007 Finansal Kiralama Yasası, 52/2007 Faktoring Yasası ve 72/1962 Faizciler Kanunu'nu bir yasa altında toplamak ve eksiklikleri giderip güncel ihtiyaçlara cevap verebilecek hale getirmek amacı ile Finansal Kiralama, Faktoring ve Finans Şirketleri Yasa Tasarısı hazırlanmış ve 8 Mayıs 2015 tarihinde Maliye Bakanlığı'na gönderilmiştir. Bu taslak, finansal kiralama şirketleri, faktöring şirketleri ile finans şirketlerinin kuruluş, düzenleme, lisans iptal işlemleri de dahil tüm işlemlerinin gözetim ve denetimini KKTC Merkez Bankası'na vermektedir. Tasarının yasalaşması halinde, Bankalar Yasası altında faaliyet gösteren bankalar da yaptıkları finansal kiralama işlemleri ile faktöring işlemleri açısından bu kurallara uymak zorunda olacaklardır.

c. Standart Hesap Numaraları

Para transferlerinin hatasız ve hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak için bankalardaki para transferine konu olan her bir müşteri hesap numarasının standart hale getirilmesine ilişkin tebliğ hazırlama çalışmaları yapılmıştır.

3.3 Gözetim

Bankacılık sektörü, KKTC Bankalar Gözetim Sistemi sayesinde, toplam 33 adet form vasıtasıyla aylık olarak izlenmektedir. Sistemde aylık formların yanı sıra üç aylık ve yıllık formlar da mevcuttur. Banka bazında üç aylık raporlar sistemden üretilebilmekte, ayrıca, alınan veriler üzerinden bankalar günlük olarak takip edilebilmektedir. Ülkemizde faaliyet gösteren toplam 7 adet Uluslararası Bankacılık Birimi (UBB) de, üç aylık dönemler itibarıyla alınan 5 adet formdan oluşan UBB Raporlama Seti kullanılarak UBB bazında ve sektörel olarak izlenmektedir.

Yapılan Uygulamalar

a. Yönetim Kurulu Üyeleri ile Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcılarının Takibi

Uygulama faaliyetleri çerçevesinde bankalara ve UBB'lere atanan tüm yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcılarını takip edilmekte, bankaların genel müdür ve genel müdür yardımcılarının, UBB'lerin genel müdür, genel müdür yardımcılarını ile Yönetim Kurulu üyelerinin ilgili yasa maddelerine uygunluğu hakkında raporlar hazırlanmaktadır. 2015 yılı içerisinde bankalarla ilgili toplam 11, UBB'ler için ise toplam 3 adet bu nitelikte rapor hazırlanmıştır. 39/2001 sayılı KKTC Bankalar Yasası'nın 17. maddesi gereğince 7 iş günü içerisinde Bankamız tarafından gerekçeli olumsuz görüş bildirimini yapılmadığı takdirde, bankalarda genel müdür ve genel müdür yardımcılığına ilişkin atamalar gerçekleştirilmektedir.

b. Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği Çerçevesinde Yapılan Atamaların Takibi

"Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği" kapsamında iç sistemlerin oluşumu ve iç sistemleri oluşturan birimlere yapılan atamaların takibi yapılmakta, görülen eksiklikler çerçevesinde bankalar gerek yazılı gerek sözlü olarak uyarılmaktadır.

Diğer Faaliyetler

a. Bankalar / Bağımsız Denetçiler Tarafından Talep Edilen Bilgiler

Mutabakat işlemleri bakımından, bağımsız denetçilerine iletilmek üzere bankalar tarafından talep edilen Bankamız Merkez Şubesi nezdindeki hesaplarına ilişkin yılsonu bilgilerinin ilgili kuruluşlara iletilmesi sağlanmakta, söz konusu bilgilerin mutabakatları yapılmaktadır.

b. Yılsonu Mali Tablo ve Denetçi Raporlarının Yayınlanması

Bankalar ile UBB'ler tarafından Bankamıza gönderilen yılsonu mali raporları, web sayfamızda yayımlanmaktadır.

c. Bankacılık Lisansı ve Faaliyet İzni

Bankalar ve UBB'ler tarafından her yılın Ocak ayı sonuna kadar yatırılması gereken lisans ücretlerinin takibi yapılmakta, lisans ücretini yatıran bankalara yazı ekinde lisans belgeleri, UBB'lere ise faaliyet izinlerinin yenilendiğine ilişkin yazı verilmektedir.

d. “Composite Rating” Çalışmasında Kullanılan Rasyoların Güncelleştirilmesi

Bankaların aktif kalitesi, sermaye yeterliliği, kârlılık ve likidite bakımından seçilmiş rasyolar üzerinden değerlendirildiği ve aldıkları değerlere göre sektör içerisindeki sırasının belirlendiği “composite rating” çalışmaları, 2005 yılından beri erken uyarı sistemine yönelik olarak kötü sinyal veren bankalar hakkında bilgi edinilmesi amacıyla kullanılan bir yöntemdir. Sektör ile ilgili yapılan yeni düzenlemeler, geliştirilen yeni enstrümanlar ile ayrıca uluslararası gelişmeler de dikkate alınarak “composite rating” metodunda kullanılan rasyoların güncelleştirilmesi hususunda çalışmalar başlatılmış olup, 2016 yılı Mart ayında son şekli verilmiştir.

3.4 Denetim Faaliyetleri

Merkez Bankası, 39/2001 sayılı Bankalar Yasası ve ilgili diğer yasaların kendine verdiği yetkiyi kullanarak her türlü bankacılık işlemlerinin denetimini yapmaktadır. Bankaların varlıkları, alacakları, özkaynakları, borçları, kâr ve zarar hesapları arasındaki ilgi ve dengelerin, mali bünyeyi etkileyen diğer tüm unsurların tespiti ve tahlili Merkez Bankası adına doğrudan Merkez Bankası denetim elemanları tarafından yapılmaktadır.

Bankanın temel fonksiyonlarından biri olan denetim faaliyetleri, finansal istikrarı tehdit eden unsurların belirlenmesi, buna uygun politikaların geliştirilmesi ve bu suretle sağlıklı bir bankacılık sisteminin muhafazası amacına yönelik yapılmakta ve bankaların mali performanslarına ilişkin muhtelif göstergelerin incelenerek analiz edilmesini ve dönemsel raporlar düzenlenmesini içermektedir.

KKTC Merkez Bankası Teftiş ve İnceleme Kurulu'nun 2015 yılı içerisinde gerçekleştirdiği denetimler ve risk odaklı denetime geçişle ilgili yapılan düzenleme çalışmaları ve hedefler yanısıra risk odaklı teftiş raporları ile ilgili hususlar aşağıda verilmektedir.

a. Bankalar Nezdinde Gerçekleştirilen Denetimler

2015 yılı içerisinde bankalar nezdinde 32 denetim gerçekleştirilmiştir. Bu denetimlerin 13'ü mali bünye denetimi, 5'i sermaye benzeri kredi denetimi, 3'ü özel takip denetimleri, 11'i ise sermaye denetimleri şeklinde gerçekleştirilmiştir.

10'u özel sermayeli banka ve 3'ü şube bankası olmak üzere toplam 13 bankanın mali bünye denetimi tamamlanmıştır.

Sermaye benzeri kredinin kaynağının izin başvurusunda belirtildiği şekilde olup olmadığıyla ilgili 5 özel denetim yapılmıştır.

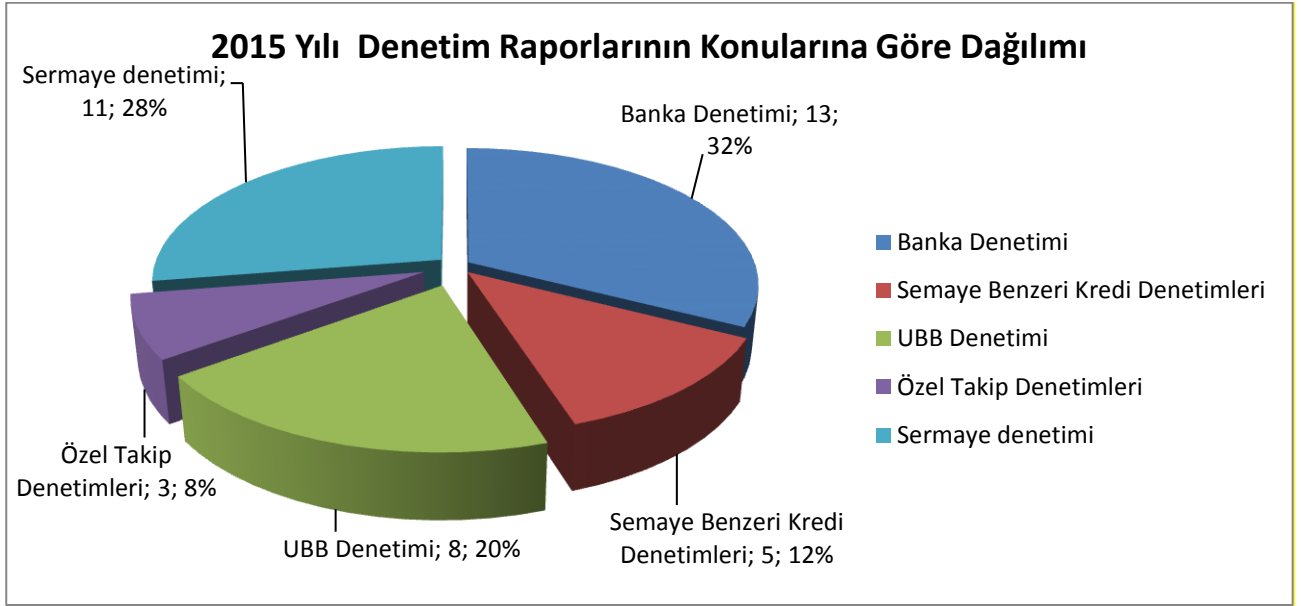
Başkanlık Makamının talepleri doğrultusunda denetim sonucunda tespit edilen hususların düzeltilip düzeltilmediği ile ilgili bankalar nezdinde 3 özel takip denetimi gerçekleştirilmiştir.

2015 yılı içerisinde sermaye artırımına giden 11 banka nezdinde özel denetimler gerçekleştirilmiştir.

b. Uluslararası Bankacılık Birimleri (UBB) Denetimleri

Bankamız Yönetim Kurulu 14 Ekim 2015 tarih ve 910 sayılı kararı ile Renfrew Security Bank & Trust (IBU) Ltd.'in faaliyet iznini kaldırılarak lisansını iptal etmiştir. 2015 yılında lisansı iptal edilen yukarıda adı geçen UBB ile 41/2008 sayılı Uluslararası Bankacılık Birimleri Yasası'na tabi olarak faaliyet yürüten UBB sayısı 7'ye inmiştir. 2015 yılında UBB'lerin tümü denetlenmiş ve 8 rapor hazırlanmıştır.

Grafik 3.1

Kaynak: KKTTCMB

3.5 Ödeme Sistemleri

Banka, ödeme ve mutabakat sistemleri ile ilgili yetkisini 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası'nın 5(1)(E) maddesinden almaktadır. Bankamız 2015 yılı içerisinde sözkonusu sistemlerin sağlıklı, sürekli, emniyetli ve kesintisiz işleyişini sağlamış ve bu sistemlerin güncel ihtiyaçlarını karşılayabilecek şekilde geliştirme yapmaya devam etmiştir. Tasarımı tamamen kendi insan kaynaklarımızca yapılan yurt içi elektronik ödeme sistemi 26 Haziran 2015 tarihinde fiili, 19 Kasım 2015 tarihinde ise resmi olarak hizmete açılmıştır.

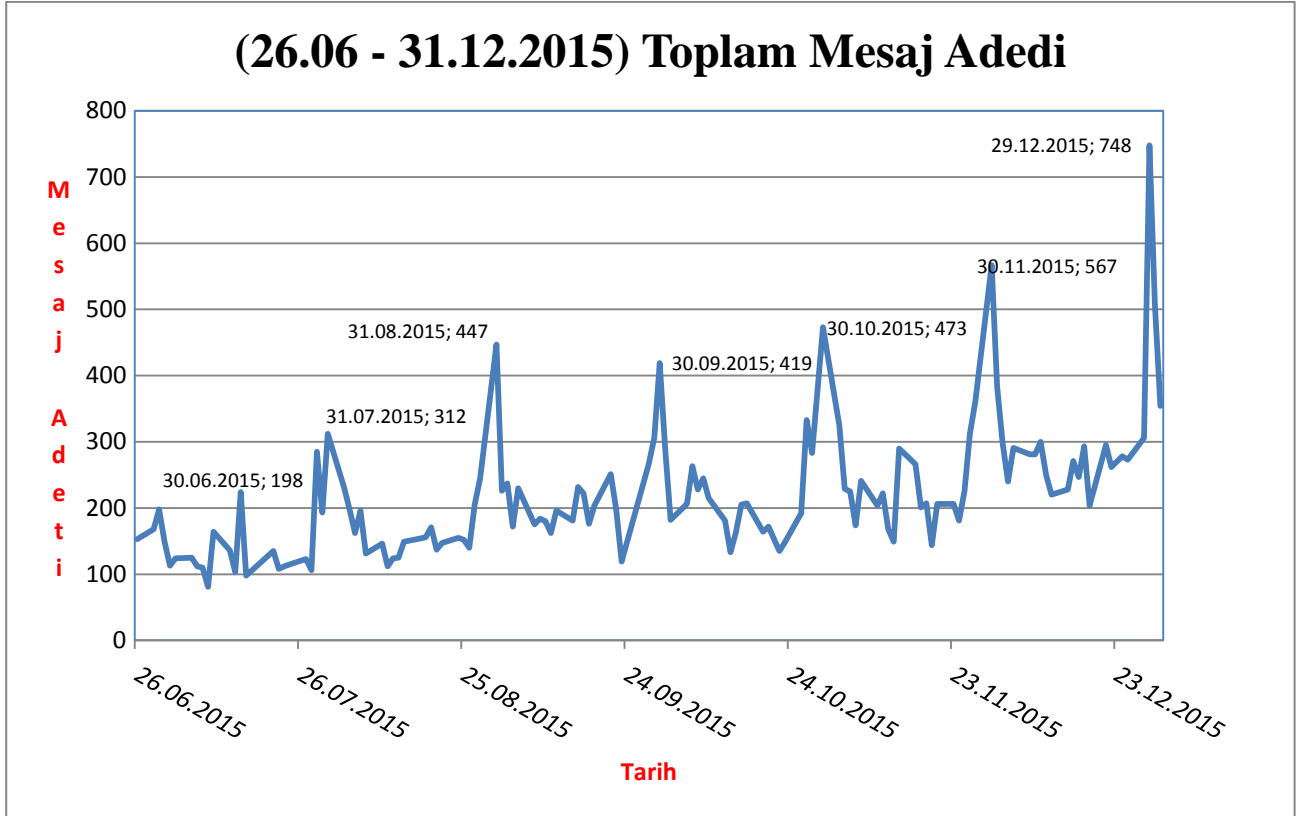
Sistem, elektronik ortamda, doğrudan, süratli ve güvenli olarak, yurt içi para transferlerinde tutar sınırı olmadan Türk Lirası, Euro, Amerikan Doları ve İngiliz Sterlini olmak üzere dört farklı para birimini destekleyerek gerçek zamanlı mutabakat sağlamaktadır. Sistem en güncel bilişim teknolojileri kullanılarak modüler bir yapıda tasarlanmış olup, farklı ödeme sistemleri ile uyumlu çalışabilmektedir.

Katılımcı bankalar kendi bankacılık sistemlerini Elektronik Ödeme Sistemi (EÖS) ile entegre ederek müşterilerine ATM, İnternet Bankacılığı ve Mobil Bankacılık gibi kanallardan ödeme transferi olanağı sunabilmektedir. Böylelikle banka müşterilerinin para transferlerini internet üzerinden, banka şubelerine gitmeye gerek kalmadan pratik ve hızlı bir şekilde gerçekleştirmelerine

olanak sağlanmıştır. Sistem müşterilere getireceği kolaylıklar yanında kayıt dışılığın önlenmesine yardımcı olmakta, ayrıca banka maliyetlerinde de tasarrufa katkı sağlamaktadır.

EÖS'te açılış tarihinden, 31.12.2015 tarihine kadar ki sürede gerçekleşen Türk Lirası, Amerikan Doları, İngiliz Sterlini ve Euro para cinsi mesaj adetleri izleyen sayfadaki grafik 3.2'de gösterilmiştir.

Grafik 3.2

Kaynak: KKTCMB

3.6 Nakit Hareketleri

Bankaların gerek banknot gerekse madeni para ihtiyaçları Bankamız tarafından karşılanmaktadır. Sahte veya tedavülden kaldırılan banknotlar konusunda yetkili otoritelerle bilgi paylaşımı ve işbirliğimiz devam etmektedir.

Bankaların ülke haricine limitler fevkinde nakit para hareketleri, 18.06.2010 tarih ve 97 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Para ve Kambiyo Yasası Madde 7 Altında Tebliğ" ile düzenlenmiştir. Buna göre uluslararası uygulamalar da dikkate alınarak ülke haricine yolcu beraberli nakit para limiti 10.000.- € veya muadili para miktarı olarak belirlenmiştir. Bankalar, ülke haricine

limitler fevkinde yapmış oldukları nakit para hareketlerini, Merkez Bankası'na bildirim yapmak suretiyle gerçekleştirilebilmektedir. 2015 yılı içerisinde tamamı Türkiye'ye gönderilen yabancı para birimlerinin toplam karşılığı yaklaşık 1,5 milyon Amerikan Doları'dır.

3.7 Rezerv Yönetimi

KKTC Merkez Bankası'nın rezervleri, belirlenen rezerv yönetimi usul ve esasları ile rezerv yönetim politikası çerçevesinde yürütülmektedir.

KKTCMB, Hazine ile bankacılık sektörünün ödemelerini karşılamak, finans sektörüne güven vermek ve uluslararası çapta meydana gelebilecek belirsizlik ve risklere karşı koruma sağlamak amacıyla rezerv tutmaktadır. Bu amaca ulaşılırken dikkat edilen en önemli hususlar sırasıyla; güvenli yatırım, likidite ve getiridir.

Güvenli yatırım, iç ve dış etkilere karşın, var olan rezervin korunması ve değer kaybetmesinin önlenmesidir. Dolayısıyla, Merkez Bankası riske açık olmayan, korunumlu bir anlayış çerçevesinde rezerv yönetimini gerçekleştirmektedir. Aralık 2014 - Aralık 2015 döneminde toplam varlıklar yüzde 30,8 oranında artarak 5.025 milyon TL'ye, toplam yükümlülükler ise yüzde 31,45 oranında artarak 4.623 milyon TL'ye yükselmiştir. Aralık 2014 sonu itibarıyla yüzde 109,25 olan toplam varlıkların toplam yükümlülüklerle oranı Aralık 2015 sonunda 0,54 puan azalarak yüzde 108,71 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 3.7

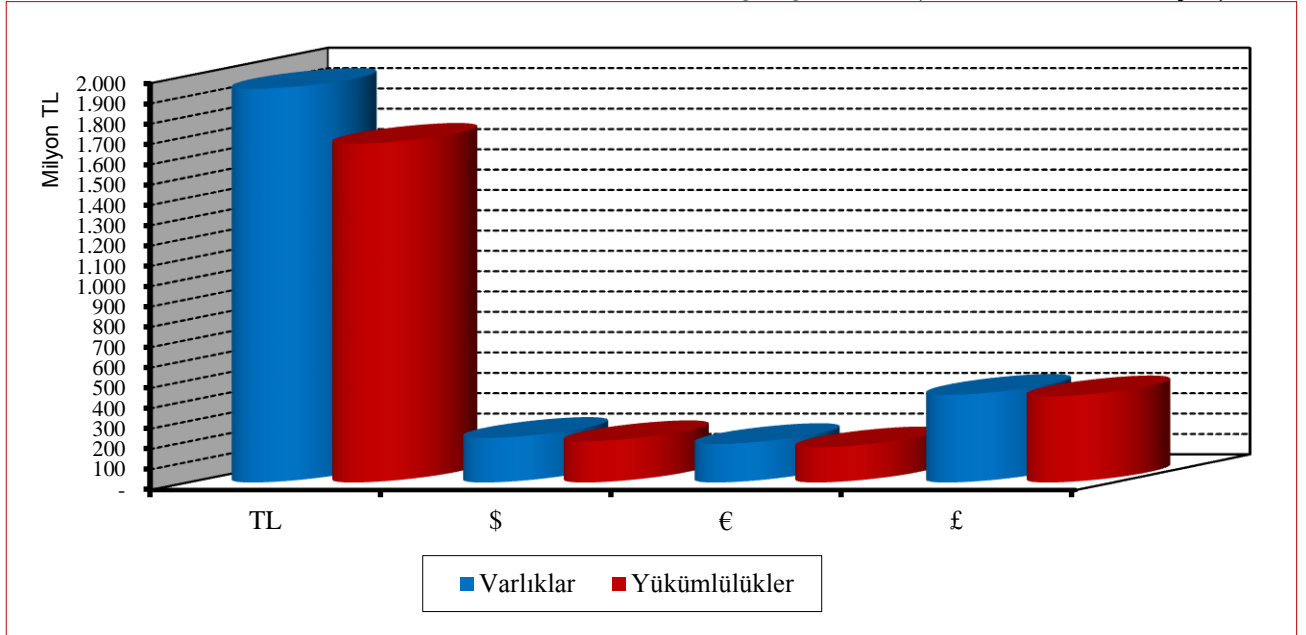
Milyon TL	Toplam Varlıklar	Toplam Yükümlülükler	Varlıkların yükümlülükleri karşılama oranı
2007	1.365	1.201	114%
2008	1.762	1.609	110%
2009	1.852	1.643	113%
2010	1.809	1.578	115%
2011	2.188	1.954	112%
2012	2.587	2.326	111%
2013	3.356	3.064	109%
2014	3.842	3.517	109%
2015	5.025	4.623	109%

Kaynak: KKTCMB

Grafik 3.3’de Aralık 2015 itibarıyla Bankamızın para cinslerine göre varlık ve yükümlülüklerinin toplam miktarları yer almaktadır. Buna göre, 2015 yılı sonunda TL varlıkların TL yükümlülüklerine oranı yüzde 116,23 olurken, YP varlıkların YP yükümlülüklerine oranı yüzde 104,48 olmuştur.

Grafik 3.3

Para Cinslerine Göre Varlık - Yükümlülük Karşılaştırması (31.12.2015 İtibarıyla)

Kaynak: KKTOMB

Rezerv yönetimi çerçevesinde, likit ve yatırım portföyü olmak üzere aşağıda belirtilen işlemler yapılmaktadır.

- ❖ Vadesiz veya vadeli döviz alım/satım işlemleri
- ❖ Yurt dışı efektif alım/satım işlemleri
- ❖ Döviz depo işlemleri
- ❖ Menkul kıymet alım/satım işlemleri
- ❖ Geri alım vaadiyle satım işlemleri
- ❖ Geri satım vaadiyle alım işlemleri
- ❖ Menkul kıymet borç verme işlemleri
- ❖ Türev işlemler

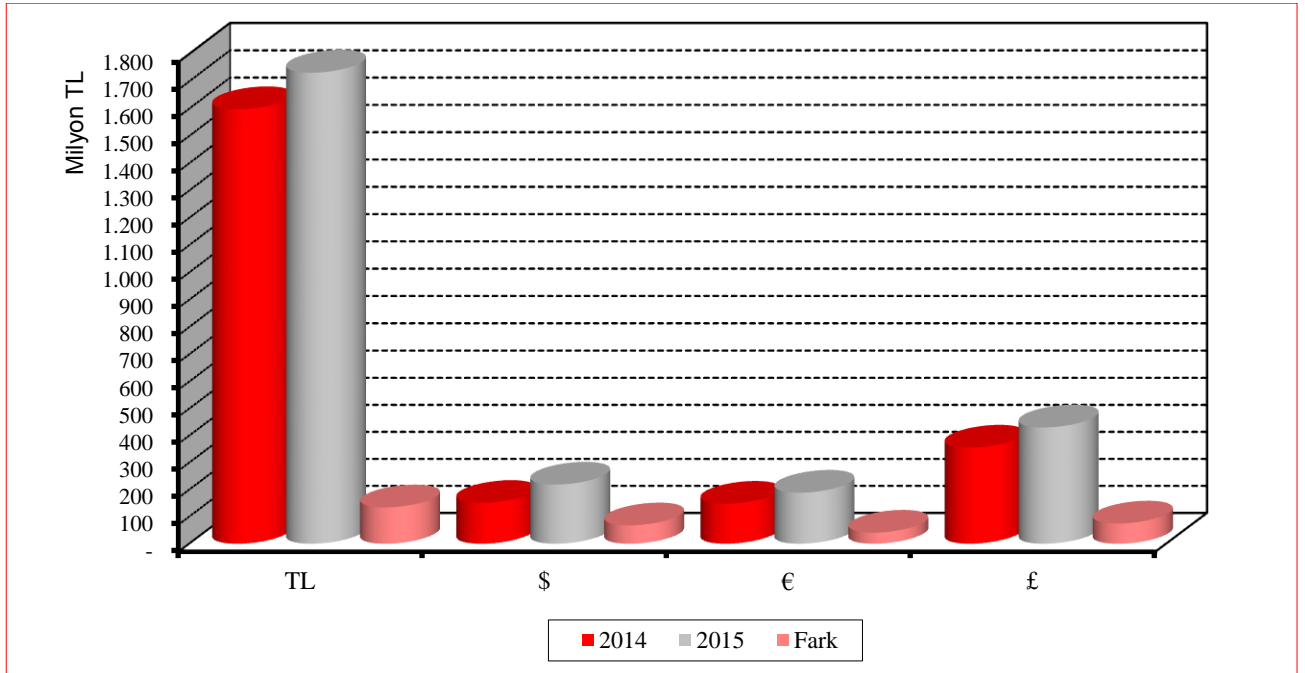
Yönetilebilir Rezervlerin Gelişimi

Raporun bu bölümü, 2015 yılsonu itibarıyla bilanço ve varlık/yükümlülük tablolarına göre yönetilebilir rezervler ile kaynakların gelişiminin değerlendirilmesine ayrılmıştır.

2015 yılsonunda TL yönetilebilir rezervleri, bir önceki yılsonuna göre 134,5 milyon TL artmış ve 1.598 milyon TL'den 1.732 milyon TL'ye ulaşmıştır. Amerikan doları cinsinden yönetilebilir rezervler 67,9 milyon artış göstererek 219 milyon dolara, avro cinsinden yönetilebilir rezervler 39,8 milyon artarak 189 milyon avroya ve sterlin cinsinden yönetilebilir rezervler 74,7 milyon artarak 430,6 milyon sterline yükselmiştir. 2014 yılsonu itibarıyla 3.646 milyon TL olan toplam yönetilebilir rezervler, yüzde 32,25 oranında artarak 2015 yılsonunda 4.821 milyon TL'ye yükselmiştir.

Grafik 3.4

Yönetilebilir Rezervlerin Gelişimi

Kaynak: KKTOMB

3.8 Hesap Verebilirlik ve İletişim

Hükümetle İlişkiler

KKTCMB ile Hükümet arasındaki ilişki 41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 5 (3) ve 25. maddeleri ile belirlenmektedir. Yasa'nın 5 (3) maddesine göre “*Merkez Bankası, hükümetin mali ve ekonomik müşaviri, mali ajanı ve haznedarıdır. Merkez Bankası'nın hükümetle ilişkisi, Hazine İşleriyle Görevli Bakan aracılığıyla sağlanır.*”

Yasa'nın 25. maddesinin 1. fıkrası, Merkez Bankası'nın devletin haznedarı olduğunu, bu sıfatla, özellikle devletin gerek yurt içindeki ve gerekse yurt dışı her türlü tahsilat ve ödemelerini, bütün hazine işlemlerini ve yurt içi ve yurt dışı her çeşit para nakil ve havale işlerini ücretsiz yaptığını, 2. fıkrası Bakanlar Kurulu'nun saptayacağı kuruluşların paralarını Merkez Bankası'na yatırmasına karar verebileceğini ve bu şekilde açılacak hesaplara Merkez Bankası'nın kararlaştırdığı oranda faiz verileceğini, 3. fıkrası ise, devlet iç borçlanma tahvillerinin mali servisini yapmakla Merkez Bankası'nın görevlendirilebileceğini belirtmektedir.

Raporlama

Merkez Bankası Yasası'nın 42. ve 43. maddeleri Banka'nın rapor sunma ve bülten hazırlama esas ve usullerini belirlemektedir. Yasa'nın 42. maddesi “*Merkez Bankası Başkanı, Merkez Bankası faaliyetleri ile uygulanmış ve uygulanacak olan para ve kredi politikası hakkında her yılın Nisan ve Ekim aylarında Bakanlar Kurulu'na rapor sunar. Merkez Bankası, faaliyetlerine ilişkin olarak, yılda iki kez, KKTC Cumhuriyet Meclisi, Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi'ni bilgilendirir.*” hükmünü içermektedir. Madde 43, Merkez Bankası'nın üçer aylık dönemler sonunda bülten çıkarmasına ilişkindir.

İletişim

Bankamız faaliyetleri hakkında kamuoyu, gerek basın ve gerekse Kurumumuzun kendi web sitesi aracılığıyla düzenli olarak bilgilendirilmektedir. Kurumumuz tarafından yapılan basın açıklamaları, duyurular, düzenlemeler ve istatistiki veriler Banka'nın web sitesinde yayınlanmaktadır.

Ayrıca Bankamız, ulusal ve uluslararası ekonomik gelişmeleri analiz etmekte ve hazırladığı yıllık rapor, üç aylık bülten, para arzı ve diğer özel amaçlı raporlarla kamuoyunu bilgilendirmektedir.

2015 faaliyet yılı içerisinde bu kapsamda yapılan araştırmalar ile buna bağlı olarak hazırlanan raporların yanı sıra düzenli yayımlanan veriler ve raporlar aşağıda verilmiştir.

Tablo 3.8

Yayın Adı	Yayın	
	Dönemi	Tarihi
1) KKTCMB Para Arzı Raporları	2014-IV	18.02.2015
	2015-I	02.06.2015
	2015-II	27.08.2015
	2015-III	13.11.2015
	2015-IV	16.02.2016
2) KKTCMB Üç Aylık Bültenleri	2014-IV	27.02.2015
	2015-I	28.05.2015
	2015-II	27.08.2015
	2015-III	26.11.2015
	2015-IV	25.02.2016
3) KKTCMB Yıllık Raporu	2014 Yılı	29.04.2015

Kaynak: KKTCMB

Bankamızca yayımlanan istatistiki verilerin, finansal istikrar analizlerinde, kendi değerlendirmelerimizde ve kamuoyunun bilgilendirilmesinde kaynak olarak kullanılmasına devam edilmektedir. Bu kapsamda para ve bankacılık verileri düzenli olarak yayınlanmaktadır.

Bankamızca düzenli olarak yayınlanan istatistiki veriler, aşağıdadır:

- ❖ Para-Banka Verileri
- ❖ KKTCMB Para Arzı Verileri
- ❖ Risk Merkezi Verileri
- ❖ KKTCMB Bilanço Verileri
- ❖ Günlük Döviz Kurları
- ❖ Kredi Kartı Azami ve Cezai Faiz Oranları
- ❖ Bankalarca Mevduata Uygulanacağı Bildirilen En Düşük ve En Yüksek Faiz Oranları

3.9 Avrupa Birliği Uyum alışmaları

AB Tüketici Kredisi Direktifi çerçevesinde Ekonomi Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından yürütölmekte olan Tüketici Kredileri Sözlüşmeleri ile ilgili yasa, tüzük ve uygulama alışmaları, Avrupa Birliği'nden gelen uzmanlarla birlikte Bankamızın da katılımıyla sürdürölmektedir.

Tüzüğün amacı, 48/2008 sayılı AB direktifi çerçevesinde tüketici kredisi sözlüşmelerinde yer alması zorunlu standart kuralları belirleyerek ve tüketici kredisi sağlayan kredi kuruluşlarının tüketici kredisi ile ilgili yükümlölüklerini açık bir şekilde ortaya koyarak tüketicinin haklarını belirlemek ve korumaktır.

Avrupa Birliği müktesebatına uyum çalışmaları çerçevesinde Bankamızın da katılımıyla sürdürölmekte olan Sermayenin Serbest Dolaşımı (Fasıl 4) konusu çerçevesinde, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Yasa alışmaları kapsamında, Ekonomi Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından yürütölmekte olan yasa, tüzük ve uygulamaların tespiti çalışmalarına 2015 yılında da devam edilmiş ve hazırlanan yasa tasarısı ilgili Bakanlığa ve paydaşların görüş ve önerilerine sunulmuştur.

3.10 Diğer

a. Risk Merkezi İşlemleri

01.04.2014 tarihinde yürürlüğe giren Tebliğ uyarınca, kurumlar tarafından ay sonları itibarıyla hesap bazında yapılan bildirimler, Risk Merkezi tarafından konsolide edilmektedir. Müşteri bazında birleştirilen kredi limit ve risk bilgilerinin müşteri bazında, kurum adı belirtilmeden dönemsel olarak geri bildirimleri katılımcı kurumlara yapılmaktadır. Ayrıca kurumlar, "E-İşlem" aracılığı ile müşterisi olmayan gerçek veya tüzel kişilerin bilgilerine, rızaları alınmak suretiyle, ulaşabilmektedirler.

Risk Merkezi, konsolide edilen risk bilgilerini vadelerine ve finansmanlarına göre aylık dönemlerde web sayfamızda yayımlamaktadır.

b. Tasarruf Mevduatı Sigortası ve Finansal İstikrar Fonu (TMSFİF)

Bankaların yatırmış oldukları TMSFİF primleri aşağıda verilmektedir. Buna göre; Türk Parası TMSFİF prim toplamı 2015 yılsonunda, bir önceki yılsonuna göre yüzde 4,73 oranında artarak 11,5 milyon TL'den 12,1 milyon TL'ye yükselmiştir. İlgili dönemde yabancı para prim yatırımlarında dolarda yüzde 11,4, avroda yüzde 14,84 ve sterlinde ise yüzde 6,56 oranlarında artış olmuştur.

Tablo 3.9

	TMSFİF Primleri (Bin)		
	Aralık 2014	Aralık 2015	Yüzde Değişim
TL	11.528.-	12.074.-	4,73
USD	614.-	684.-	11,40
EURO	539.-	619.-	14,84
STG	1.752.-	1.867.-	6,56

Kaynak: TMSFİF

c. Muhasebe Çalışmaları

İdare Merkezi muhasebesi ve Merkez Şube muhasebesi olarak ayrı tutulan Bankamız muhasebesi, 2014 yılında başlayan çalışmalar sonucunda tek muhasebe çatısı altında birleştirilmiştir. 2015 yılının başında bankacılık hizmetleri ve vezne servisi muhasebe programı "Bankacılık, Muhasebe ve Vezne" uygulaması devreye alınmıştır. Kullanıma giren yeni muhasebe sistemi, eski uygulamaya göre daha modern ve esnek bir platformda Banka bünyesinde kendi kaynaklarımızla geliştirilmiştir.

FINANSAL TABLOLAR

4. FİNANSAL TABLOLAR

2015 yılsonu itibarıyla KKTCMB bilançosu aktif toplamı önceki yıla göre yüzde 30,79 oranında artmış ve 5.025,4 milyon TL'ye yükselmiştir.

4.1 Bilanço

Aktif Hesaplar

Merkez Bankası 2014 yılı bilançosu aktif toplamının yüzde 94,88'ini oluşturan nakit değerler, bankalardan alacaklar ve menkul değerler cüzdanı hesapları, 2015 yılsonu itibarıyla yüzde 95,92 seviyesine yükselmiştir.

Aktif toplamı içinde en büyük paya sahip nakit değerler ile bankalardan alacaklar kalemlerinde, önceki yılsonuna göre yüzde 33,88 oranında artış gerçekleşmiştir. 2014 sonu itibarıyla 3.357 milyon TL seviyesinde olan nakit değerler ve bankalardan alacaklar kalemleri, 2015 yılsonu itibarıyla 4.494 milyon TL seviyesine ulaşmış ve aktif toplamı içindeki payı yüzde 89,42 olmuştur.

Tablo 4.1

AKTİF			Yüzde Pay		Yüzde
	2014	2015	2014	2015	Değişim
Nakit Değerler ve Bankalardan Alacaklar	3.356.612.587	4.493.710.879	87,36	89,42	33,88
Menkul Değerler Cüzdanı	289.084.670	326.613.050	7,52	6,50	12,98
Krediler	66.805.324	63.465.057	1,74	1,26	-5,00
Piyasa İşlemleri	104.415.200	121.000.000	2,72	2,41	15,88
Takipteki Alacaklar (Net)	0	0	0	0	0
Sabit Kıymetler (Net)	1.756.362	1.708.743	0,05	0,03	-2,72
Diğer Aktifler	23.574.744	18.926.786	0,61	0,38	-19,72
Toplam	3.842.248.887	5.025.424.515	100,00	100,00	30,79
PASİF					
Kamu Mevduatı	26.350.499	77.137.300	0,69	1,53	192,74
Bankalar Mevduatı	1.465.981.054	1.518.864.988	38,15	30,22	3,61
Diğer Mevduat	788.148	1.088.671	0,02	0,02	38,14
Yasal Karşılıklar	954.982.558	1.143.470.037	24,85	22,75	19,74
Fonlar	462.380.802	629.170.742	12,03	12,52	36,07
Piyasa İşlemleri	603.284.000	1.253.291.150	15,70	24,94	107,74
Diğer Pasifler	3.029.721	2.246.385	0,08	0,04	-25,85
Özkaynaklar	325.452.105	400.156.276	8,47	7,96	22,95
Toplam	3.842.248.900	5.025.424.500	100,00	100,00	30,79

Kaynak: KKTCMB

Nakit Değerler ve Bankalardan Alacaklar

Bankalar nezdindeki mevduat kalemi, 2015 yılında bir önceki yıla göre yüzde 34,45 oranında artarak, 3.234 milyon TL'den 4.348 milyon TL seviyesine ulaşmıştır.

Tablo 4.2

	2014	2015
Nakit Değerler ve Bankalardan Alacaklar	3.356.612.587	4.493.710.879
Kasa	59.575.201	87.625.194
Altın	2.341.331	2.611.239
Bankalar Nezdindeki Mevduat	3.233.762.571	4.347.782.284
Hariçteki Muhabirler	60.933.484	55.692.162

Kaynak: KKTCMB

Menkul Değerler Cüzdanı

2014 yılında aktif toplamı içerisindeki payı yüzde 7,52 olan menkul değerler cüzdanı kalemi, 2015 yılı içerisinde yüzde 12,98 oranında artmış ve 289,1 milyon TL'den 326,6 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Krediler

KKTCMB bilançosundaki krediler kalemi, 2015 yılında bir önceki yıla göre yüzde 5 oranında gerileyerek 63,5 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2015 yılsonu itibarıyla kamu sektörü toplam kredi borcu 63,5 milyon TL'dir. Bankacılık sektörüne kullanılan kredi ise bulunmamaktadır.

Tablo 4.3

	2014	2015
Krediler	66.805.324	63.465.057
Kamu	66.805.324	63.465.057
Hazineye Kısa Vadeli Avans	66.805.324	63.465.057
Hazine Kefaletine Haiz Bonolar Üzerine Avans	0	0
Bankacılık	0	0

Kaynak: KKTCMB

Piyasa İşlemleri

Bankalararası Para Piyasası (BPP) işlemlerinde Merkez Bankası'nın görevi, bankaların kendi aralarında yapacağı işlemlerde aracı rolünü üstlenmektir. Yani borç veren taraf Merkez Bankası'na borç vermiş, borç alan taraf Merkez Bankası'na borçlanmış olmaktadır. 2015 yılsonu itibarıyla aktif toplamı içinde yer alan BPP işlemlerinden alacaklar kalemi Türk Lirası'nda 121 milyon TL'dir.

Takipteki Alacaklar (Net)

2015 yılsonu itibarıyla, Bankanın 12,5 milyon TL takipteki alacağı bulunurken, bu alacaklara yüzde yüz oranında karşılık ayrılmış olması dolayısıyla 2015 yılsonuna göre net olarak bakiye arz etmemektedir.

Sabit Kıymetler (Net)

Gayrimenkuller ve demirbaşlar kalemlerinden oluşan net sabit kıymetler toplamı, 2015 yılı sonunda, 2014 yılsonuna göre yüzde 2,72 oranında azalarak 1,7 milyon TL'ye gerilemiştir.

Tablo 4.4

	2014	2015
Sabit Kıymetler	1.756.362	1.708.743
Gayrimenkuller	405.683	389.641
Demirbaşlar ve Gayrimaddi Haklar	1.350.679	1.319.102

Kaynak: KKTOMB

Diğer Aktifler

2014 yılında 23,6 milyon TL olan diğer aktifler kalemi toplamı, 2015 yılında bu kalemi oluşturan borçlu transituar hesaplarındaki düşüşe bağlı olarak yüzde 19,72 oranında azalmıştır.

Tablo 4.5

Bin TL	2014	2015
Diğer Aktifler	23.574.744	18.926.786
Muvakkat Alacaklar	94.879	96.838
Borçlu Transituar Hesabı	23.479.865	18.829.948

Kaynak: KKTOMB

Pasif Hesaplar

2015 yılsonu Bankamız bilançosunun pasif toplamı, 2014 yılsonuna göre yüzde 30,79 oranında artmış ve 5.025 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Pasif toplamı içinde en büyük paya sahip bankalar mevduatı bir önceki yıla göre yüzde 3,61, ikinci en büyük paya sahip yasal karşılık toplamı ise yüzde 19,74 oranında artmıştır.

Piyasa İşlemleri

Düzenlenen Merkez Bankası Senedi ihaleleri sonucunda, piyasa işlemleri içerisinde yer alan Merkez Bankası Senetleri tutarı, 2015 yılsonu itibarıyla 767 milyon TL olarak gerçekleşirken, aynı kalem altında yer alan BPP işlem borçları kaleminin ise 486,3 milyon TL bakiyesi bulunmaktadır.

Kamu Mevduatı

2015 yılsonu itibarıyla genel bütçeli idareler mevduatında bir önceki yıla göre 1,04 milyon TL azalış, Hazinesin Merkez Bankası'ndan alacağını ifade eden Hazine mevduatı kaleminde ise 51,8 milyon TL'lik artış görülmektedir. Bu değişimlere bağlı olarak 2015 yılsonu itibarıyla kamu mevduatı toplamı, 2014 yılsonuna göre yüzde 192,7 oranında artmış ve 77,1 milyon TL olmuştur.

Tablo 4.6

	2014	2015
Kamu Mevduatı	26.350.499	77.137.300
Hazine Mevduatı	17.080.149	68.911.900
Genel Bütçeli İdareler	9.270.350	8.225.400

Kaynak: KKTCMB

Bankalar Mevduatı

KKTC'de faaliyette bulunan bankaların Merkez Bankası nezdindeki mevduat toplamalarını gösteren bankalar mevduatı kalemi 2014 yılsonuna göre yüzde 3,61 oranında artmış ve 2015 yılsonunda 1.519 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bankalar mevduatına, BPP işlemleri için bankalar tarafından nezdimize bloke edilen paralar da dahil edilmiştir.

Tablo 4.7

	2014	2015
Bankalar Mevduatı	1.465.981.054	1.518.863.988
Bankalar Mevduatı	1.435.522.087	1.489.054.144
Bloke Paralar	30.458.967	29.809.844

Kaynak: KKTCMB

Diğer Mevduat

2015 yılsonu itibarıyla diğer mevduat kalemi 2014 yılsonuna göre yüzde 38,14 oranında artış göstermiş ve yaklaşık 1.089 bin TL'ye yükselmiştir.

Yasal Karşılıklar

Merkez Bankası nezdinde tutulan yasal karşılıklar kalemi toplamı 2015 yılsonunda, bir önceki yıla göre yüzde 19,74 oranında artış göstermiş ve 1.144 milyon TL'ye yükselmiştir.

Fonlar

Diğer fonlar alt kaleminde yaşanan artışa bağlı olarak fonlar kalemi, 2015 yılsonu itibarıyla yaklaşık yüzde 36,07 oranında artarak 462,4 milyon TL'den 629,2 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Tablo 4.8

	2014	2015
Fonlar	462.380.802	629.170.742
Merkez Bankası	780.835	513.694
Hazine	704.295	761.383
Diğer	460.895.672	627.895.665

Kaynak: KKTCMB

Diğer Pasifler

2015 yılsonu itibarıyla muvakkat borçlar ve alacaklı transituar hesaplarından oluşan diğer pasifler toplamı 2,2 milyon TL seviyesindedir.

Tablo 4.9

	2014	2015
Diğer Pasifler	3.029.721	2.246.385
Muvakkat Borçlar	3.000	33.611
Alacaklı Transituar Hs.	3.026.721	2.212.774

Kaynak: KKTCMB

Özkaynaklar

Özkaynaklar kalemini oluşturan alt kalemlerden ihtiyatlar ve karşılıklar hesaplarında, 2015 yılsonunda önceki yıla göre gerçekleşen sırasıyla yüzde 12,65 ve yüzde 13,09 oranlarındaki artışlar sonucunda, özkaynaklar toplamı 400,2 milyon TL'ye ulaşmıştır. Yaşanan bu değişimlerin ardından 2015 yılsonu itibarıyla ihtiyatlar, karşılıklar ve kâr kalemleri sırasıyla 148,1 milyon TL, 121,5 milyon TL ve 110,5 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 8. maddesinde belirtildiği üzere, Banka'nın tamamı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne ait 20 milyon TL ödenmiş sermayesi bulunmaktadır.

Tablo 4.10

	2014	2015
Özkaynaklar (Kâr Dahil)	325.452.105	400.156.276
Özkaynaklar (Kâr Hariç)	258.929.182	289.625.922
Sermaye	20.000.000	20.000.000
İhtiyatlar	131.466.778	148.097.509
Karşılıklar	107.462.404	121.528.413
Kâr	66.522.923	110.530.354

Kaynak: KKTCMB

4.2 Kâr-Zarar Tablosu

2015 yılında Merkez Bankası'nın kârı önceki yıla göre yüzde 66,15 oranında artmış ve 110,5 milyon TL olmuştur. 2015 yılında bir önceki yıla göre toplam gelirler kaleminde yüzde 38,97, toplam giderler kaleminde ise yüzde 21,63 oranlarında artışlar gerçekleşmiştir.

Gelirler kalemi altında 2015 yılında yüzde 74,09 paya sahip olan Türk lirası işlemleri karları, önceki yıla göre yüzde 27,32 artış göstermiş ve 175,9 milyon TL olmuştur. Aynı dönem içinde kambiyo kârları yüzde 88,02 oranında artarak 61,4 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

2014 yılında 104,3 milyon TL olan toplam giderler, 2015 yılında yüzde 21,63 artış göstermiş ve 126,8 milyon TL'ye ulaşmıştır. Gider kalemleri içinde en yüksek paya sahip olan verilen faizler toplamı, 2015 yılsonu itibarıyla önceki yıla göre yüzde 31 artarak 100,2 milyon TL olmuştur. Giderler içinde 2015 yılında yüzde 7,9 ile ikinci en yüksek paya sahip kasadaki TL ve efektif sigorta primleri kalemi önceki yıla göre aynı seviyede kalırken, personel giderleri yüzde 2,54 oranında artmıştır. Banknot ve efektif sigorta primleri ise önceki yıla göre yüzde 11,28 artarak 4,1 milyon TL'ye yükselmiştir.

Tablo 4.11

			Yüzde Pay		Yüzde Değişim
	2014	2015	2014	2015	
GELİRLER					
Kambiyo Kârları	32.675.059	61.437.020	19,13	25,88	88,02
<i>Alınan Komisyon ve Gelirler</i>	3.548.395	26.063.494	2,08	10,98	634,51
<i>Alınan Faizler</i>	29.126.664	35.373.526	17,05	14,90	21,45
Türk Lirası İşlemleri Kârları	138.125.947	175.868.710	80,87	74,09	27,32
<i>Alınan Komisyon ve Gelirler</i>	1.143.714	906.732	0,67	0,38	-20,72
<i>Alınan Faizler</i>	136.982.233	174.961.978	80,20	73,71	27,73
Çeşitli Kârlar	3.883	59.679	0,00	0,03	1,430,77
Toplam Gelirler	170.804.889	237.365.409	100	100	38,97
GİDERLER					
Personel Giderleri	9.760.465	10.008.041	9,36	7,89	2,54
İdari Giderler	931.329	1.075.596	0,89	0,85	15,49
Banknot ve Efektif Sigorta Primleri	3.653.796	4.066.009	3,50	3,21	11,28
Kasadaki TL ve Efektif Sigorta Primleri	10.000.000	10.000.000	9,59	7,88	0,00
Verilen Faizler	77.040.776	100.156.409	73,88	78,97	30,00
Kambiyo Zararları	1.823.753	104.895	1,75	0,08	-94,25
Amortismanlar	622.891	564.712	0,60	0,45	-9,34
Sair Giderler ve Zararlar	448.955	859.393	0,43	0,68	91,40
Toplam Giderler	104.281.966	126.835.055	100	100	21,63
Kâr	66.522.923	110.530.354			66,15
Genel Toplam	170.804.889	237.365.409			

Kaynak: KKTCMB

4.3 Kâr Dağılımı - 2015

41/2001 sayılı KKTCMB Yasası'nın 44. maddesi kârın kullanımını düzenlemektedir. Söz konusu madde gereğince kârın yüzde 25'i ihtiyatlara, geriye kalanı ise Hazineye aktarılmaktadır. 2015 yılı kârı olan 110,5 milyon TL aşağıdaki şekilde dağıtılmıştır.

Tablo 4.12

	Kârdan Ayrılan Miktar	Yüzde Pay
İhtiyatlara Ayrılan	27.632.588,51	25,00
Hazine Borcuna Mahsup Edilen	5.561.543,53	5,03
Hazine'ye Aktarılan	77.336.222	69,97
2015 Kârı	110.530.354,04	100,00

Kaynak: KKTCMB

DÜZENLEMELER

5. DÜZENLEMELER

Bankamızca 2015 yılı içerisinde yapılan düzenlemeler aşağıda sunulmuştur.

Yasal ve İdari Düzenlemeler

58/2014 sayılı “Banka Kartları ve Kredi Kartları Yasası”nın 12. maddesine istinaden kredi kartları ile ilgili TL – YP işlemlerinde uygulanacak aylık akdi ve azami aylık gecikme faiz oranları Bankamız tarafından belirlenmiş olup, 02.01.2015/1, 03.04.2015/53, 03.07.2015/108, 02/10/2015/144 tarih/sayılı Resmi Gazetelerde yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

KKTCMB nezdindeki Türk Lirası ve yabancı para yasal karşılık faiz oranları, 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası’nın 11 (1) ve 23 (3) maddeleri uyarınca KKTCMB Yönetim Kurulu’nun 10.02.2015 tarih ve 899 no’lu kararı ile değiştirilmiştir. 17.02.2015 tarih ve 25 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan söz konusu karar, 01.03.2015 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

KKTCMB nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Türk Parası ve yabancı para mevduat hesaplarına uygulanan faiz oranları, 41/2001 sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası’nın 11 (1) maddesi uyarınca KKTCMB Yönetim Kurulu’nun 10.02.2015 tarih ve 900 no’lu kararı ile değiştirilmiştir. 17.02.2015 tarih ve 25 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan söz konusu karar, 01.03.2015 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

39/2001 sayılı Bankalar Yasası’nın 15. maddesinin 3. fıkrası altında “*Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği’nin*” 11. maddesinin 3. fıkrası (E) bendi (b) alt bendi uyarınca düzenlenmiş “*Bilgi Güvenliği Politikası Genelgesi*”, KKTCMB Yönetim Kurulu’nun 30.03.2015 tarih ve 902 no’lu kararı ile onaylanmıştır. Söz konusu Genelge, 09.04.2015 tarih ve 56 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

39/2001 sayılı Bankalar Yasası’nın 15. maddesinin 3. fıkrası altında “*Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği’nin*” 11. maddesinin 3. fıkrası (E) bendi (a) alt bendi uyarınca düzenlenmiş “*Sızma Testleri Genelgesi*”, KKTCMB Yönetim Kurulu’nun 30.03.2015 tarih ve 902 no’lu kararı ile onaylanmıştır. Söz konusu Genelge, 09.04.2015 tarih ve 56 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

39/2001 Sayılı Bankalar Yasası'nın 40. maddesine istinaden “*Bankaların Birleşme ve Devir Tebliği*”, KKTCMB Yönetim Kurulu'nun 30.03.2015 tarih ve 903 no'lu kararı ile onaylanmıştır. Söz konusu tebliğ, 09.04.2015 tarih ve 56 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

TABLÖLAR

6. TABLOLAR

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2015 (TL)

Aktif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I- Döner Değerler					4.820.323.929
Kasa	1.041.297	86.583.897	1.041.297	86.583.897	
Altın		2.611.239		2.611.239	
Menkul Değerler Cüzdanı	326.613.050		326.613.050		
Bankalar Nezdindeki Mevduat	1.402.006.529	2.945.775.755	1.402.006.529	2.945.775.755	
Hariçteki Muhabirler		55.692.162		55.692.162	
II- Duran Değerler					1.708.743
Gayri Menkuller	389.641				
Demirbaşlar	1.319.102				
III- Krediler					63.465.057
A- Kamu Sektörü					
a- Hazine Kısa Vadeli Avans	63.465.057		63.465.057		
b- Hazine Kefaletine Haiz Bono Üzerinden Avans					
B- Bankacılık Sektörü					
a- Ticari					
b- Sanayi					
c- Eğitim					
IV- BPP İşlemler Alacağı	121.000.000		121.000.000		121.000.000
V- Muvakkat Alacaklar			96.838		96.838
VI- Diğer Aktifler					18.829.948
A- Borçlu Transituar Hesabı	18.829.948		18.829.948		
B- Takipteki Alacaklar	12.511.964				
Takipteki Alacaklar Karşılığı(-)	-12.511.964				
TOPLAM					5.025.424.515

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2015 (TL)

Pasif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I - Özkaynaklar					289.625.922
Sermaye	20.000.000		20.000.000		
İhtiyatlar	148.097.509		148.097.509		
Karşılıklar	121.528.413		121.528.413		
II - Yabancı Kaynaklar					4.623.021.854
A- Kamu Sektörü Mevduat			57.528.409	19.608.857	
a- Hazine Mevduatı	55.521.340	13.390.557			
b- Genel Bütçeli İdareler Mevduatı	2.007.069	6.218.300			
B- Bankacılık Sektörü Mevduatı			377.161.293	1.141.702.695	
a- Bankalar Mevduatı	377.112.293	1.111.941.851			
b- Bloke Paralar	49.000	29.760.844			
C- Yasal Karşılıklar			583.627.835	559.842.202	
D- Muhtelif Mevduat			702.281	386.390	
a- Kuruluş ve Şahıs Mevduatı	701.449	386.390			
b- Diğer Mevduat	832				
E- Piyasa İşlemleri			343.000.000	910.291.150	
a- Para Piyasası İşlemleri	101.000.000	385.300.850			
b- Merkez Bankası Senetleri	242.000.000	524.990.300			
F- Fonlar			303.965.323	325.205.419	
a- Merkez Bankası Fon.	513.694				
b- Hazineye Ait Fonlar	622.160	139.223			
c- Diğer Fonlar	302.829.469	325.066.196			
III - Diğer Pasifler					2.246.385
Muvakkat Borçlar			33.611		
Alacaklı Transituar Hesabı			2.051.505	161.269	
IV - Kâr					110.530.354
TOPLAM					5.025.424.515

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2014 (TL)

Aktif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I- Döner Değerler					3.645.697.257,00
Kasa			824.684,00	58.750.517,00	
Altın			0,00	2.341.331,00	
Menkul Değerler Cüzdanı			289.084.670,00	0,00	
Bankalar Nezdindeki Mevduat			1.307.875.937,00	1.925.886.634,00	
Hariçteki Muhabirler			0,00	60.933.484,00	
II- Duran Değerler					1.756.362,00
Gayri Menkuller			405.683,00	0,00	
Demirbaşlar			1.350.679,00	0,00	
III- Krediler			66.805.324,00		66.805.324,00
A- Kamu Sektörü					
a- Hazine Kısa Vadeli Avans	66.805.324,00				
b- Hazine Kefaletine Haiz					
Bono Üzerinden Avans					
B- Bankacılık Sektörü			0,00	0,00	
a- Ticari					
b- Sanayi					
c- Eğitim					
IV- BPP İşlemler Alacağı			90.000.000,00	14.415.200,00	104.415.200,00
V- Muvakkat Alacaklar			94.879,00	0,00	94.879,00
VI- Diğer Aktifler					23.479.865,00
A- Borçlu Transituar Hesabı			23.479.865,00	0,00	
B- Takipteki Alacaklar	12.511.964,00				
Takipteki Alacaklar Karşılığı (-)	12.511.964,00				
TOPLAM			1.779.921.721,00	2.062.327.166,00	3.842.248.887,00
Kaynak: KKTCMB					

KKTC Merkez Bankası Bilançosu - 2014 (TL)

Pasif	TP	YP	TP Toplam	YP Toplam	Genel Toplam
I - Özkaynaklar					258.929.182,00
Sermaye			20.000.000,00		
İhtiyatlar			131.466.778,00		
Karşılıklar			107.462.404,00		
II - Yabancı Kaynaklar					3.513.767.061,00
A- Kamu Sektörü Mevduatı			17.094.271,00	9.256.228,00	
a- Hazine Mevduatı	12.337.728,00	4.742.420,00			
b- Genel Bütçeli İdareler Mev.	4.756.543,00	4.513.808,00			
B- Bankacılık Sektörü Mevduatı			1.099.971.084,00	1.320.992.528,00	
a- Bankalar Mevduatı	567.445.436,00	868.076.651,00			
b- Bloke Paralar	0,00	30.458.967,00			
C- Yasal Karşılıklar	532.525.648,00	422.456.910,00			
D- Muhtelif Mevduat			629.724,00	158.424,00	
a- Kuruluş ve Şahıs Mevduatı	628.921,00	158.424,00			
b- Diğer Mevduat	803,00	0,00			
E- Piyasa İşlemleri			238.000.000,00	365.284.000,00	
F- Fonlar			240.336.656,00	222.044.146,00	
a- Merkez Bankası Fon.	780.835,00	0,00			
b- Hazineye Ait Fonlar	590.354,00	113.941,00			
c- Diğer Fonlar	238.965.467,00	221.930.205,00			
III - Diğer Pasifler					3.029.721,00
Muvakkat Borçlar			3.000,00	0,00	
Alacaklı Transitar Hesabı			2.864.424,00	162.297,00	
IV - Kâr			66.522.923,00		66.522.923,00
Toplam			1.924.351.264,00	1.917.897.623,00	3.842.248.887,00

Kaynak: KKTCCMB

Yıllar İtibarıyla KKTC Merkez Bankası Kârı/Zararı (TL)

Tarih	Kâr (Zarar)	Tarih	Kâr (Zarar)
1997	7.063.247	2008	34.397.584
1998	4.473.283	2009	53.879.493
1999	9.422.197	2010	38.706.980
2000	2.806.998	2011	60.793.021
2001	12.022.535	2012	59.185.678
2002	11.837.476	2013	61.100.258
2003	14.100.468	2014	66.522.923
2004	27.718.821	2015	110.530.354
2005	48.415.266		
2006	23.817.485		
2007	32.953.888		

Kaynak: KKTTCMB

KKTC Merkez Bankası Seçilmiş Aktif Kalemleri (TL)

Tarih	Likit Varlıklar	Krediler	Diğer Aktifler	Aktif Toplamı
31.Ara.07	1.194.497.005	153.648.989	57.056.280	1.405.202.274
31.Ara.08	1.494.724.842	106.808.365	157.415.311	1.758.948.518
31.Ara.09	1.708.379.938	116.187.312	110.440.922	1.935.008.172
31.Ara.10	1.719.425.324	123.724.734	31.091.462	1.874.241.520
31.Ara.11	2.048.219.876	105.307.355	34.359.045	2.187.886.276
31.Mar.12	1.910.176.349	107.106.497	1.559.683	2.018.842.529
30.Haz.12	1.922.297.719	133.825.379	1.645.791	2.057.768.889
30.Eyl.12	2.024.266.363	153.308.695	1.725.758	2.179.300.816
31.Ara.12	2.454.557.334	91.651.874	40.831.510	2.587.040.718
31.Mar.13	2.529.386.602	99.080.149	2.320.907	2.630.787.658
30.Haz.13	2.622.682.346	105.015.585	1.830.484	2.729.528.415
30.Eyl.13	2.976.247.311	138.934.360	1.799.949	3.116.981.620
31.Ara.13	3.213.649.639	78.854.103	63.070.914	3.355.574.656
31.Mar.14	3.079.515.185	147.484.184	1.728.249	3.228.727.618
30.Haz.14	3.270.433.195	121.218.064	1.804.149	3.393.455.408
30.Eyl.14	3.511.228.059	119.312.114	1.752.480	3.632.292.653
31.Ara.14	3.645.697.257	171.220.524	25.331.106	3.842.248.887
31.Mar.15	3.739.517.315	115.254.133	2.248.301	3.857.019.749
30.Haz.15	4.297.312.709	132.031.767	18.942.188	4.448.286.664
30.Eyl.15	4.883.071.770	133.138.667	2.280.396	5.018.490.833
31.Ara.15	4.820.323.929	184.465.057	20.635.529	5.025.424.515

Kaynak: KKTTCMB

KKTC Merkez Bankası Seçilmiş Pasif Kalemleri (TL)

Tarih	Özkaynaklar	Mevduatlar	Yasal Karşılıklar	Diğer Pasifler	Pasif Toplamı
31.Ara.07	129.850.517	817.805.707	450.369.687	7.176.363	1.405.202.274
31.Ara.08	150.171.626	1.029.898.521	518.657.847	60.220.524	1.758.948.518
31.Ara.09	134.499.707	1.084.554.996	515.449.402	200.504.067	1.935.008.172
31.Ara.10	194.571.649	994.278.682	557.496.973	127.894.216	1.874.241.520
31.Ara.11	234.385.757	1.104.172.084	656.680.143	192.648.292	2.187.886.276
31.Mar.12	189.239.560	939.798.281	662.028.513	227.776.175	2.018.842.529
30.Haz.12	190.100.113	930.807.533	671.272.129	265.589.114	2.057.768.889
30.Eyl.12	191.283.228	982.830.467	691.217.788	313.969.333	2.179.300.816
31.Ara.12	260.911.512	1.357.819.974	700.000.506	268.308.726	2.587.040.718
31.Mar.13	217.047.397	1.366.592.597	746.030.636	301.117.028	2.630.787.658
30.Haz.13	217.783.359	1.352.697.549	805.019.967	354.027.540	2.729.528.415
30.Eyl.13	218.683.984	1.656.402.661	824.714.720	417.180.255	3.116.981.620
31.Ara.13	291.100.579	1.818.251.290	870.763.371	375.459.416	3.355.574.656
31.Mar.14	245.971.070	1.675.102.982	876.948.620	430.704.946	3.228.727.618
30.Haz.14	247.254.958	1.792.772.785	890.156.351	463.271.314	3.393.455.408
30.Eyl.14	248.132.449	1.917.060.863	938.524.944	528.574.397	3.632.292.653
31.Ara.14	258.929.182	1.493.119.701	954.982.558	1.135.217.446	3.842.248.887
31.Mar.15	276.152.356	1.408.442.288	1.006.554.132	1.165.870.973	3.857.019.749
30.Haz.15	276.996.548	1.482.713.730	1.062.691.010	1.625.885.376	4.448.286.664
30.Eyl.15	278.408.386	1.554.299.105	1.159.694.120	2.026.089.222	5.018.490.833
31.Ara.15	400.156.276	1.597.089.925	1.143.470.037	1.884.708.277	5.025.424.515

Kaynak: KKTTCMB

KKTC Merkez Bankası Likit Varlıkları (TL)

Tarih	Nakit Değerler	Altın Deposu	Bankalar Nezdindeki Mevduat (TP)	Bankalar Nezdindeki Mevduat (YP)	Yurtdışı Bankalar	MDC	Toplam
31.Ara.07	62.272.561	818.402	147.415.535	407.177.942	74.294.292	502.518.273	1.194.497.005
31.Ara.08	45.235.398	1.102.232	197.242.226	584.543.453	36.015.660	630.585.873	1.494.724.842
31.Ara.09	28.331.222	1.382.809	798.978.378	632.935.117	20.899.913	225.852.500	1.708.379.939
31.Ara.10	52.567.022	1.842.719	960.029.810	678.713.328	20.897.345	5.375.100	1.719.425.324
31.Ara.11	52.452.796	2.510.610	1.104.161.634	802.876.430	62.943.406	23.275.000	2.048.219.876
31.Mar.12	51.628.782	2.510.610	931.735.115	845.174.892	46.371.650	32.755.300	1.910.176.349
30.Haz.12	32.888.691	2.510.610	897.704.643	915.582.330	27.756.201	45.855.244	1.922.297.719
30.Eyl.12	37.746.858	2.510.610	937.959.685	991.822.178	17.852.088	36.374.944	2.024.266.363
31.Ara.12	41.824.171	2.506.876	1.224.645.576	1.016.589.138	126.405.173	42.586.400	2.454.557.334
31.Mar.13	48.582.643	2.506.876	1.248.835.118	1.153.243.815	23.927.150	52.291.000	2.529.386.602
30.Haz.13	61.108.724	2.506.876	1.274.274.978	1.206.215.874	36.180.430	42.395.464	2.622.682.346
30.Eyl.13	84.679.996	2.506.876	1.305.366.294	1.442.210.004	22.232.573	119.251.568	2.976.247.311
31.Ara.13	62.270.427	2.146.362	1.403.280.967	1.522.482.954	78.923.761	144.545.168	3.213.649.639
31.Mar.14	57.681.769	2.146.362	1.068.596.270	1.717.402.462	35.043.690	198.644.632	3.079.515.185
30.Haz.14	37.813.934	2.146.362	1.173.711.609	1.837.164.805	51.540.117	168.056.368	3.270.433.195
30.Eyl.14	63.855.297	2.146.362	1.167.075.364	1.915.670.506	63.391.520	299.089.010	3.511.228.059
31.Ara.14	59.575.201	2.341.331	1.307.875.937	1.925.886.634	60.933.484	289.084.670	3.645.697.257
31.Mar.15	93.270.862	2.341.331	1.456.217.149	1.979.335.666	48.438.307	159.914.000	3.739.517.315
30.Haz.15	82.385.984	2.341.331	1.467.167.127	2.411.582.643	113.843.324	219.992.300	4.297.312.709
30.Eyl.15	140.974.336	2.341.331	1.467.337.337	2.899.368.703	114.480.913	258.569.150	4.883.071.770
31.Ara.15	87.625.194	2.611.239	1.402.006.529	2.945.775.755	55.692.162	326.613.050	4.820.323.929

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası'nca Bankacılık Sektörüne Kullandırılan Krediler (TL)

Tarih	Tarım	Ticari	Sanayi	İhracat	Küçük Esnaf	Turizm	Eğitim	Toplam
31.Ara.07			1.890.548				2.972.378	4.862.926
31.Ara.08			430.400				3.780.750	4.211.150
31.Ara.09		778.149	4.393.957				3.964.792	8.534.660
31.Ara.10		1.139.470	1.730.873				3.970.466	6.840.809
31.Ara.11			1.944.518					1.944.518
31.Mar.12		649.673	1.294.691				4.461.879	6.406.243
30.Haz.12		630.574	1.262.944				4.591.479	6.484.997
30.Eyl.12			1.629.494				4.581.056	6.210.550
31.Ara.12			453.024					453.024
31.Mar.13			464.117				2.369.863	2.883.980
30.Haz.13							2.546.937	2.546.937
30.Eyl.13							2.718.359	2.718.359
31.Ara.13								0
31.Mar.14							2.431.745	2.431.745
30.Haz.14							2.381.303	2.381.303
30.Eyl.14								0
31.Ara.14								0
31.Mar.15							4.466.517	4.466.517
30.Haz.15							4.642.279	4.642.279
30.Eyl.15							5.311.384	5.311.384
31.Ara.15								-

Not: Rakamlara faiz gelir reeskontları dahil edilmiştir.

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası Nezdindeki Mevduat (TL)

Tarih	Kamu Mevduatı		Bankalar				Diğer		Toplam
	TP	YP	A - Serbest		B - Zorunlu Karşılıklar		TP	YP	
			TP	YP	TP	YP			
31.Ara.07	14.203.717	32.569.574	425.903.591	343.996.121	239.975.463	210.394.224	542.262	590.442	1.268.175.394
31.Ara.08	26.884.020	116.441.846	563.399.378	322.013.947	300.839.064	217.818.783	512.521	646.809	1.548.556.368
31.Ara.09	34.510.076	6.533.804	613.088.858	430.261.627	312.745.945	202.703.457	5.598.312	1.164.603	1.606.606.682
31.Ara.10	39.262.620	5.426.546	490.577.798	457.890.552	340.851.345	216.645.628	616.120	505.045	1.551.775.654
31.Ara.11	27.731.396	10.675.726	536.918.341	527.722.327	402.779.176	253.900.967	630.168	494.126	1.760.852.227
31.Mar.12	31.379.984	20.450.950	346.170.321	540.025.452	411.506.192	250.522.321	422.942	1.348.632	1.601.826.794
30.Haz.12	30.289.431	7.340.149	316.499.424	555.341.233	417.689.731	253.582.398	444.930	20.892.366	1.602.079.662
30.Eyl.12	14.402.529	6.604.084	346.198.534	580.702.034	417.571.483	273.646.305	448.719	34.474.567	1.674.048.255
31.Ara.12	29.068.032	12.594.336	569.036.541	705.950.851	427.106.666	272.893.840	6.803.900	34.366.314	2.057.820.480
31.Mar.13	48.816.728	11.822.337	613.253.255	654.092.851	453.851.811	292.178.825	6.076.543	32.530.883	2.112.623.233
30.Haz.13	55.172.326	12.858.690	491.417.120	772.260.838	486.606.486	318.413.481	396.500	20.592.075	2.157.717.516
30.Eyl.13	47.871.219	24.094.606	606.543.545	954.713.140	482.994.224	341.720.496	465.996	22.714.155	2.481.117.381
31.Ara.13	18.846.398	20.578.975	735.826.294	1.013.142.338	487.900.228	382.863.143	609.831	29.247.455	2.689.014.662
31.Mar.14	38.950.361	43.565.188	472.182.955	1.094.180.494	491.575.544	385.373.076	438.945	25.785.039	2.552.051.602
30.Haz.14	53.919.830	11.982.605	466.591.523	1.122.184.360	499.327.153	390.829.198	17.474.716	120.619.751	2.682.929.136
30.Eyl.14	69.233.058	18.698.887	502.033.797	1.136.473.300	526.918.645	411.606.299	27.425.327	163.196.494	2.855.585.807
31.Ara.14	17.094.271	9.256.228	567.445.436	868.076.651	532.525.648	422.456.910	629.724	30.617.391	2.448.102.259
31.Mar.15	10.753.910	21.354.653	497.415.629	849.731.141	555.437.616	451.116.516	441.602	28.745.353	2.414.996.420
30.Haz.15	18.278.584	34.669.328	421.856.540	988.595.032	565.747.200	496.943.810	428.189	18.886.057	2.545.404.740
30.Eyl.15	14.819.534	30.301.580	346.773.076	1.141.287.770	578.364.670	581.329.450	396.168	20.720.977	2.713.993.225
31.Ara.15	57.528.409	19.608.857	377.112.293	1.111.941.851	583.627.835	559.842.202	751.281	30.147.234	2.740.559.962

Kaynak: KKTCCMB

KKTC Merkez Bankası Döviz Kurları

Yıllar	Aylar	USD		GBP		EURO	
		Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış
2009	12	1,5057	1,513	2,3892	2,4017	2,1603	2,1707
2010	12	1,546	1,5535	2,3886	2,4011	2,0491	2,059
2011	12	1,8889	1,898	2,917	2,9322	2,4438	2,4556
2012	12	1,7826	1,7912	2,8708	2,8858	2,3517	2,363
2013	12	2,1343	2,1381	3,5114	3,5297	2,9365	2,9418
2014	12	2,3189	2,3230	3,5961	3,6149	2,8207	2,8258
2015	1	2,4176	2,4219	3,6374	3,6564	2,7397	2,7446
	2	2,5077	2,5123	3,8596	3,8797	2,8148	2,8198
	3	2,6102	2,6149	3,8611	3,8812	2,8309	2,8360
	4	2,6644	2,6692	4,0895	4,1108	2,9302	2,9355
	5	2,6587	2,6635	4,0562	4,0773	2,9146	2,9199
	6	2,6863	2,6911	4,2104	4,2324	2,9822	2,9875
	7	2,7745	2,7795	4,3252	4,3478	3,0423	3,0478
	8	2,9146	2,9199	4,4802	4,5036	3,2876	3,2936
	9	3,0433	3,4212	4,6109	4,6350	3,4212	3,4273
	10	2,9149	2,9202	4,4639	4,4871	3,2068	3,2125
	11	2,9195	2,9248	4,3898	4,4127	3,0938	3,0994
	12	2,9076	2,9128	4,3007	4,3231	3,1776	3,1833

Kaynak: KKTOMB

Çapraz Kurlar**Yabancı Para / ABD Doları**

Yıllar	Aylar	£	€
2009	12	1,5874	1,4347
2010	12	1,5456	1,3254
2011	12	1,5449	1,2938
2012	12	1,6111	1,3192
2013	12	1,6480	1,3759
2014	12	1,5535	1,2164
2015	1	1,5072	1,1332
	2	1,5417	1,1224
	3	1,4817	1,0846
	4	1,4821	1,0822
	5	1,5282	1,0963
	6	1,5701	1,1102
	7	1,5616	1,0965
	8	1,5398	1,1280
	9	1,5177	1,1242
	10	1,5340	1,1001
	11	1,5062	1,0597
	12	1,4817	1,0929

Not: Ay sonu ve yılsonu çapraz kurlarıdır.

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası'na Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Karar		Resmi Gazete	
	TL	\$	€	£	Tarihi	Sayısı	Tarihi	Sayısı
	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz				
14.11.2008	16,25	0,25	1,75	2,25	13.11.2008	676	26.11.2008	207
28.11.2008	15,75	0,25	1,75	2,25	27.11.2008	679	16.12.2008	217
22.12.2008	14,5	0,05	1,25	1	19.12.2008	682	25.12.2008	223
19.01.2009	12,6	0,05	1,25	0,75	16.01.2009	691	23.01.2009	18
20.02.2009	11,25	0,05	1,25	0,5	20.02.2009	698	04.03.2009	47
20.03.2009	10,25	0,05	1,25	0,5	20.03.2009	708	27.03.2009	58
17.04.2009	9,5	0,05	1	0,5	17.04.2009	712	27.04.2009	78
08.05.2009	9,5	0,05	0,75	0,5	08.05.2009	718	18.05.2009	85
15.05.2009	9	0,05	0,75	0,5	15.05.2009	720	28.05.2009	92
17.06.2009	8,5	0,05	0,75	0,5	17.06.2009	725	22.06.2009	107
17.07.2009	8	0,05	0,75	0,5	17.07.2009	729	03.08.2009	133
19.08.2009	7,5	0,05	0,75	0,5	19.08.2009	734	03.09.2009	152
18.09.2009	7	0,05	0,75	0,5	18.09.2009	738	06.10.2009	170
16.10.2009	6,5	0,05	0,75	0,5	16.10.2009	741	22.10.2009	182
07.12.2009	6,25	0,05	0,75	0,5	04.12.2009	749	15.12.2009	211
17.09.2010	6	0,05	0,75	0,5	17.09.2010	786	29.09.2010	167
15.10.2010	5,5	0,05	0,75	0,5	15.10.2010	788	25.10.2010	183
27.12.2010	5	0,05	0,75	0,5	24.12.2010	796	31.12.2010	220
01.01.2013	4	0,05	0,75	0,5	20.12.2012	835	21.12.2012	212
01.06.2013	3,5	0,05	0,75	0,5	09.05.2013	847	16.05.2013	85
01.09.2013	4	0,05	0,75	0,5	22.08.2013	853	29.08.2013	138
03.02.2014	5	0,25	0,75	0,5	30.01.2014	872	04.02.2014	26
01.04.2014	7,00	0,25	0,75	0,5	20.03.2014	876	27.03.2014	70
01.03.2015	6,50	0,25	0,25	0,5	10.02.2015	900	17.02.2015	25

Not: Vadesiz Türk Lirası ve döviz mevduatına uygulanan faiz oranları, vadeli mevduat için de geçerlidir.

Kaynak: KKTCMB

KKTC Merkez Bankası'nca Türk Lirası ve Döviz Mevduatı Yasal Karşılıklarına Uygulanan Faiz Oranları

Yürürlük		Para Cinsi			Yönetim Kurulu Karar		Resmi Gazete	
Tarihi	TP	\$	€	£	Tarihi	Sayısı	Tarihi	Sayısı
05.02.2008	10,5	1	1	2	05.02.2008	636	19.02.2008	32
29.02.2008	10,25	1	1	2	29.02.2008	638	13.03.2008	50
25.03.2008	10,25	0,5	1	2	25.03.2008	647	03.04.2008	59
22.05.2008	10,75	0,5	1	2	22.05.2008	653	16.06.2008	113
30.07.2008	11	0,5	1	2	30.07.2008	665	15.08.2008	153
17.10.2008	11	0,25	1	1,75	16.10.2008	674	22.10.2008	187
14.11.2008	11	0,1	1	1,25	13.11.2008	675	26.11.2008	207
28.11.2008	10,75	0,1	1	1,25	27.11.2008	680	16.12.2008	217
22.12.2008	9,75	0	0,75	0,5	19.12.2008	683	25.12.2008	223
19.01.2009	8	0	0,75	0,25	16.01.2009	692	23.01.2009	18
20.02.2009	6,5	0	0,75	0,25	20.02.2009	699	04.03.2009	47
08.05.2009	6,5	0	0,5	0,25	08.05.2009	719	18.05.2009	85
17.07.2009	6	0	0,5	0,25	17.07.2009	730	03.08.2009	133
19.08.2009	5,5	0	0,5	0,25	19.08.2009	735	15.09.2009	157
16.10.2009	5,25	0	0,5	0,25	16.10.2009	742	22.10.2009	182
07.12.2009	5	0	0,5	0,25	04.12.2009	750	15.12.2009	211
01.01.2013	4	0	0,5	0,25	20.12.2012	836	21.12.2012	212
01.06.2013	3,5	0	0,5	0,25	09.05.2013	849	16.05.2013	85
01.03.2015	3,5	0	0	0	10.02.2015	899	17.02.2015	25

Kaynak: KKTCMB

Reeskont Faiz Oranları

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi																			
	TL					\$					€					£				
	San.		Döv.			San.		Döv.			San.		Döv.			San.		Döv.		
	Tic.	Tur.	İhr.	Esn.	Muk.	Tic.	Tur.	İhr.	Muk.	Tic.	Tur.	İhr.	Muk.	Tic.	Tur.	İhr.	Muk.			
06.02.2004	55	42	40	35	35	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9			
10.12.2004	42	32	30	28	28	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9			
04.02.2005	35	30	28	26	26	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7			
01.04.2005	33	28	26	24	24	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7			
03.06.2005	30	26	24	22	22	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7			
01.11.2005	26	24	22	20	20	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7			
01.06.2006	26	24	22	20	20	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7			
03.07.2006	33	28	26	24	24	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7			
21.09.2007	30	26	24	22	22	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7			
26.10.2007	30	26	24	22	22	10,5	6,5	6,5	6,5	10	6	6	6	11	7	7	7			
29.02.2008	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7			
25.03.2008	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7			
29.12.2008	22	19	19	18	19	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			
02.03.2009	20	17	17	16	16	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			
25.06.2009	17	15	15	14	14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			
27.12.2010	14	12	12	11	11	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			
01.01.2013	11	8	8	8	8	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			
01.06.2013	11	7	7	7	7	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			

Kısaltmalar: Tic.: Ticari, San.: Sanayi, Tur.: Turizm, Tar.: Tarım, Eğt.: Eğitim, İhr.: İhracat, Esn.: Esnaf, Döv. Muk. Avs.: Döviz Mukabili Avans.

Kaynak: KKTCCMB

Genel Disponibilite Oranları (%)

Bankaların bulundurmamak zorunda oldukları disponibil değerlerin taahhütlerine en düşük oranı	10
Bankalar, yurt dışı bankalarda bulundurdukları paralar ve yurt dışından satın aldıkları menkul kıymetlerin toplam miktarı;	
1. Özkaynaklarının <u>bir</u> katını aşması halinde	12
2. Özkaynaklarının <u>iki</u> katını aşması halinde	14
3. Özkaynaklarının <u>üç</u> katını aşması halinde	16
4. Özkaynaklarının <u>dört</u> katını aşması halinde	18
5. Özkaynaklarının <u>beş</u> katını aşması halinde	20

Not: Genel Disponibilite Oranları: KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun 07 Şubat 2013 tarih ve 841 sayılı kararı olup, 26 Şubat 2013 tarih ve 32 no'lu Resmi Gazete'de yayımlanmış, 1 Mart 2013 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Kaynak: KKTCMB

Yasal Karşılık Oranları

Yürürlüğe Giriş Tarihi	Açıklama	TP	YP
31.07.2012	Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (üç ay dahil)	8	
	Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dahil)	7	
	Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dahil)	6	
	Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	5	
	Mevduat hariç Türk Parası diğer yükümlülüklerde	8	
	Yabancı Para yükümlülüklerde		8
	Kıymetli Maden yükümlülüklerde	0	0
28.02.2014	Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (üç ay dahil)	8	8
	Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dahil)	7	7
	Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dahil)	6	6
	Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	5	5
	Mevduat hariç diğer yükümlülüklerde	8	8
	Kıymetli Maden yükümlülüklerde	0	0

Kaynak: KKTCMB

Tarifeler Talimatı

A	Türk Lirası İşlemleri	Komisyon, Ücret ve Masraflar
1	Gelen TL havalelerden	0,00025 (yüz binde yirmi beş) komisyon
2	Giden TL havalelerden	0,0005 (On binde beş) komisyon
3	Giden TL havalelerden	5 TL Haberleşme Masrafı
4	Çek defterlerine	2,5 TL Masraf
B	Kambiyo İşlemleri	Komisyon, Ücret ve Masraflar
1	Gelen döviz havalelerden	0,00025 (Yüz binde yirmi beş komisyon
2	Giden döviz havalelerden	0,0005 (On binde beş) komisyon
3	Giden döviz havalelerden	10 TL haberleşme masrafı

Kaynak: KKTCMB

Karşılıksız Çekler

Yıllar	Aylar	Çek Kullanmaktan Men Edilenler (Şahıs adedi)	
		Aylık Toplam	Kümülatif Toplam
2009			3.636
2010			3.329
2011			3.244
2012			3.842
2013			2.910
2014			3.366
	1	454	454
	2	275	729
	3	325	1.054
	4	346	1.400
	5	225	1.625
	6	258	1.883
	7	260	2.143
	8	337	2.480
	9	318	2.798
	10	335	3.133
	11	288	3.421
	12	278	3.699

Kaynak: KKTOMB

Para Arzı (Milyon TL)

Yıl	Devre	M1	Yüzde Değişim	M2	Yüzde Değişim	M3	Yüzde Değişim
2005		695,9	12,53	3.382,8	12,10	3.848,9	13,78
2006		828,6	19,07	4.367,4	29,11	4.907,8	27,51
2007		859,5	3,73	4.620,4	5,79	5.138,7	4,70
2008		898,4	4,53	5.294,0	14,58	5.901,7	14,85
2009		1.152,2	6,29	6.193,4	3,38	6.842,3	2,89
2010		1.174,0	1,89	6.592,6	6,45	7.292,8	6,58
2011		1.560,7	10,06	8.021,7	3,13	8.623,7	2,93
2012	I	1.445,9	-7,35	7.967,1	-0,68	8.587,4	-0,42
	II	1.490,4	3,07	8.133,7	2,09	8.769,5	2,12
	III	1.535,6	3,03	8.402,6	3,31	9.024,4	2,91
	IV	1.661,2	8,18	8.765,9	4,32	9.585,4	6,22
2013	I	1.690,9	1,79	8.958,1	2,19	9.608,8	0,25
	II	1.767,3	4,52	9.507,6	6,13	10.177,6	5,92
	III	1.853,2	4,86	9.994,6	5,12	10.787,2	5,99
	IV	1.963,4	5,95	10.562,0	5,68	11.345,1	5,17
2014	I	2.049,8	4,40	10.794,4	2,20	11.601,9	2,26
	II	2.152,4	5,01	11.130,9	3,12	11.957,3	3,06
	III	2.208,5	2,61	11.624,4	4,43	12.479,3	4,37
	IV	2.211,0	2,22	11.880,2	2,60	12.660,2	1,82
2015	I	2.338,5	5,77	12.470,8	4,97	13.249,2	4,65
	II	2.532,7	8,30	13.211,3	5,94	14.056,5	6,09
	III	2.829,9	11,73	14.279,5	8,08	15.106,7	7,47
	IV	2.841,2	0,40	14.215,9	-0,45	15.109,8	0,02

Kaynak: KKTCCMB

*Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası
Yıllık Rapor 2015*

Bilgi ve Önerileriniz için: www.mb.gov.ct.tr